

ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN SURINAME
FACULTEIT DER MAATSCHAPPIJ WETENSCHAPPEN
STUDIERICHTING: PUBLIC ADMINISTRATION

**HANDHAVING DOOR DE
DISTRICTSCOMMISSARIS IN HET
DISTRICT WANICA**

**Handhaving van de vergunningsvoorwaarden verleend
Door de Districtscommissaris**

Scriptie ter verkrijging van de graad doctorandus in de Public Administration

**Reita S. Joemratie
Begeleider: Mr. W. Bechan-Pherai
Paramaribo, augustus 2009**

Voorwoord

Deze scriptie heb ik geschreven ter afronding van mijn studie aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname, studierichting Public Administration aan de Faculteit der Maatschappij Wetenschappen .

De titel van deze scriptie is :” Handhaving door de Districtscommissaris in het district Wanica: Handhaving van de vergunningsvoorwaarden verleend door de Districtscommissaris” . De rode draad in dit werkstuk is dan ook de manier waarop de DC de door hem gestelde vergunningsvoorwaarden handhaaft.

De scriptie is natuurlijk niet volledig maar, hoop ik dat het een duidelijk beeld zal verschaffen over het gekozen onderwerp en dat het een vruchtbare discussie, hierover op gang zal brengen.

Ik heb voor dit onderwerp gekozen, omdat ik al twintig jaar verbonden ben aan het Ministerie van Regionale Ontwikkeling als bestuursambtenaar. Ik heb situaties meegemaakt waar ik mij afvroeg waarom de burgers zo vaak reden hebben om ons van het commissariaat Wanica - vaak niet onterecht - op de vingers te tikken. Daarom was het schrijven van deze scriptie voor mij een uitdaging. Door dit onderzoek zijn de onduidelijkheden die bij mij waren gerezen enigszins verklaard.

Ik wil een ieder bedanken die mij op welke wijze dan ook heeft bijgestaan c.q geholpen bij de totstandkoming van deze scriptie. In het bijzonder bedank ik mijn begeleider Mr.W.Bechan-Pherai, die mij vol overgave door het proces van onderzoek en schrijven heeft begeleid. Een speciaal woord van dank aan Mr.B.Ahmadali voor zijn inzichten en kennis die hij met mij heeft gedeeld gedurende het schrijven van deze scriptie .

Tot slot spreek ik mijn erkentelijkheid uit aan mijn echtgenoot, ouders en zus, die mij gedurende mijn gehele studie op een niet aflatende wijze hebben gesteund.

Paramaribo, augustus 2009.
Reita Joemratie

Afkortingen

DC	Districtscommissaris
AwB	Algemene wet Bestuursrecht
Art.	artikel
S.B.	Staatsblad
G.B.	Gouvernementsblad
j.o.	juncto
No.	nummer
A.B.B.B.	Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur
B.O.G	Bureau voor Openbare Gezondheidszorg
H.I.	Handel en Industrie
Kg.	kilogram
m ²	vierkante meter
EBS	Energie Bedrijven Suriname
ADS	Adjunct Districtssecretaris
Afd.	afdeling
LVV	Landbouw Veeteelt en Visserij
mm	millimeter
Nimos	Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling in Suriname
ECD	Economische Controle Dienst
BV	Bedrijfsvergunning
Wnd.	Waarnemend
Hfd.	Hoofdstuk
Pag.	Pagina
DLGP	Decentralization and Local Government Strengthening Program

Inleiding

Vanaf de koloniale periode van ons land heeft de Gouverneur een werkmarm gehad die hem in de districten bijstond bij het uitvoeren van het bepaalde beleid in Nederland . Deze figuur, de DC , was belast met het administratief beheer van het district.¹ Bij het Reglement op het Beheer der Districten, werden bevoegdheden en taken aan hem opgedragen zoals: de stipte naleving van de specifieke wetten, het verlenen van vergunningen (voor beroepen en bedrijven), het houden van toezicht op de registers van de burgerlijke stand en handhaving van de openbare orde.² Door de jaren heen kreeg deze ambtenaar meer taken en bevoegdheden. Hij bleef de centrale overheid vertegenwoordigen in het district. Wanneer wij de diverse wetten opslaan, waaruit deze functionaris zijn bevoegdheden haalt, kan gezegd worden, dat hij ook behoort tot een orgaan van het openbaar bestuur.

“Het openbaar bestuur in het algemeen heeft veel macht (in de zin van bevoegdheden). Het bezit een aantal belangrijke monopolies: het mag als enige belasting heffen, wetten uitvaardigen, recht spreken en geweld uitoefenen. De macht van de overheid dient daarom ingeperkt en gecontroleerd te worden. In een rechtstaat speelt het recht een belangrijke rol. In een rechtstaat is de staat gebonden aan wet en recht. Overheidsmacht moet worden uitgeoefend in naam der wet.”³

De overheid vaardigt ook rechtsregels uit met de bedoeling de samenleving te ordenen en gaat er vanuit dat deze regels door de burgers worden nageleefd. Niets is minder waar, want hoe vaak betrappen wij elkaar niet op het overtreden van die regels. Het mobiel bellen terwijl wij aan het stuur van de auto zijn of het rijden zonder gordel, negeren van het rode verkeerslicht, bouwen zonder bouwvergunning, verkopen van vervallen producten, het verkopen van porno getinte DVD's en ga zo maar door . De wetgever en de uitvoerende organen, zoals de vergunningverlenende instanties, gaan ervan uit dat de gestelde normen worden nageleefd. Trouwens de overheid heeft ook de taak om toe te

¹ G.B.1943 no.120 ; artikel4

² G.B.1943 no.137 en G.B. 1943 no.120

³ Openbaar bestuur, beleid,organisatie en politiek, M.A.P.Bovens, P.'t Hart,M.J.W. van Twist en U.Rosenthal, pagina 26.

zien dat de normen worden nageleefd. Het doen naleven van deze rechtsregels heet handhaving.⁴

In mijn onderzoek staat centraal de handhaving van de vergunningsvoorwaarden door een uitvoerend orgaan als de Districtscommissaris (DC). De DC is een vergunningverlenende instantie, behorende tot het openbaar bestuur en is belast met het besturen en beheren van een district. De DC is een bestuursorgaan en zijn functioneren vindt voornamelijk zijn grondslag in het bestuursrecht. Een vergunning of toestemming, verleend door de DC, heeft vanzelfsprekend regels die nageleefd dienen te worden. Naleving van regels gaat samen met toezicht op de naleving ervan. Dit betekent dat - in bestuursrechterlijke termen uitgedrukt - handhaving moet plaatsvinden. Deze handhaving is de bestuursrechterlijke handhaving, hetgeen het beste kan worden omschreven als: "het bestuursorgaan dat aan de wet een eigen bevoegdheid ontleent om op te treden". Wanneer een bestuursorgaan optreedt betekent het dat het bestuursorgaan ook sancties mag opleggen. Sancties opgelegd door een bestuursorgaan worden bestuursrechterlijke sancties genoemd. Deze moeten steeds bij besluit van een bestuursorgaan opgelegd worden. Met besluit wordt hier bedoeld een vergunning of beschikking.

Daar tegen staat dat burgers zich mogen beroepen op rechtsbescherming.⁵ In de doctrine vinden we meerdere omschrijvingen van handhaving. In hoofdstuk I zal ik nader ingaan op deze omschrijvingen.

Verhouding bestuursrecht – bestuurskunde

Gelet op mijn studierichting Public Administration waarin de bestuurskunde centraal staat, wil ik allereerst de relatie tussen bestuursrecht, waar voornamelijk mijn scriptie over gaat, en de bestuurskunde aangegeven. Tijdens het onderzoek kwam ik de uitleg van Mr.Dr.M.R. Hoever-Venoaks en Prof. Mr. L.J.A.Damen tegen die mij gelijk aansprak, t.w. dat deze twee wetenschappen nauw verbonden zijn met elkaar. Zij beweren: "dat de bestuurswetenschap, die tak van wetenschap is, die zich bezig houdt met de inrichting en het functioneren van de openbare dienst, intern en naar buiten tegenover burgers. Voor het functioneren van het bestuursproces maakt de openbare dienst gebruik van allerlei

⁴ Hoofdzaken van het Bestuursrecht, Prof. Mr. Drs. F.C.M.A. Michiels, pagina 137.

⁵ Bestuursrecht, Mr. Drs. P.M. van den Brekel en Mr. N.J.A.P.B. Niessen, pagina 119.

middelen, methoden, technieken, apparaten, instanties en organen. Een zo een middel is de *vergunning*. Deze dient om het bestuursproces een bepaalde wending te geven. Verder wordt het bestuur beheerst door beleids-/beleidskundige regels met betrekking tot de doelmatigheid en rechtmatigheid van het bestuurshandelen. Doelmatigheid vindt plaats in de sfeer van vrijheid van bestuur, waarbij deze vrijheid gebonden is aan de beginselen van behoorlijk bestuur, terwijl rechtmatigheid de gebondenheid van bestuur en burgers aan wet en recht weergeeft. De schrijvers geven voorts aan dat de relatie tussen de twee wetenschappen tweezijdig is, namelijk: het recht geeft regels voor het bestuurshandelen en het bestuur onderzoekt hoe het, het geldende rechtssysteem het beste kan gebruiken om het gestelde doel te bereiken. In het laatste geval is het bestuursrecht een beleidsinstrument: het bestuurlijke systeem biedt bestuursorganen de mogelijkheid bepaalde door de politiek gestelde beleidsdoelen te realiseren. Tot slot waarschuwen de auteurs dat het hanteren van het rechtssysteem op deze wijze niet in strijd met het recht mag zijn. In het bijzonder moeten burgers steeds in de gelegenheid worden gesteld van hun rechten tegenover het bestuur gebruik te maken.⁶

Aangezien het district Wanica het op een na grootste district is van ons land qua bevolkingsaantal en ook na Paramaribo de meeste vergunningsaanvragen te verwerken heeft, heb ik mijn onderzoek afgebakend tot het district Wanica. Daarom is de titel van mijn scriptie : **Handhaving door de Districtscommissaris in het district Wanica met de ondertiteling: Handhaving van de vergunningsvoorwaarden, verleend door de Districtscommissaris.**

De DC ontleent aan wetten bevoegdheden om op te treden tegen normovertreders. Om na te gaan of de handhaving wel plaatsvindt en hoe deze plaats vindt, heb ik mijn probleemstelling als volgt geformuleerd:

In welke mate maakt de DC gebruik van zijn handhavingbevoegdheden m.b.t. vergunningsvoorwaarden.

⁶ Surinaams Bestuursrecht, mr.dr. M.R.Hoever-Venoaks en Prof.mr.L.J.A.Damen pagina 36 en 37

Deze probleemstelling zal ik aan de hand van de volgende deelvragen beantwoorden:

- 1. Wat is handhaving? Wat beoogt de handhaving?**
- 2. Op grond van welke wettelijke bepalingen en ongeschreven regels moet de Districtscommissaris handhaven?**
- 3. Welke zijn de handhavingbevoegdheden van de Districtscommissaris?**
- 4. Op welke wijze worden deze geëffectueerd?**

Methode van onderzoek

De methode van mijn onderzoek is gebaseerd op een theoretisch en empirisch onderzoek. De theorie is gebaseerd op literatuur studie, waarbij het boek van Prof. Michiels Hoofdzaken van het bestuursrecht, mij een betere kijk op de materie heeft gegeven. Naast de theorie heb ik vanwege mijn werk als Districtssecretaris van het district Wanica een veldonderzoek gedaan in dit district en heb ik ook de DC van Wanica , collega's , ressortcommandanten van politie van de verschillende ressorten, de Brandweer Commandant en het Hoofd van het BOG van Wanica geïnterviewd . Vermeld moet worden dat de Politie en de Brandweer mede ter beschikking zijn van het bestuur. De vragen die ik gesteld heb tijdens het interview zijn open vragen. Dit omdat ik mij niet wilde beperken tot één vraag. Ik kon hierdoor uit een vraag weer een andere stellen waardoor ik een concreet en duidelijker antwoord kreeg.

De hoofdstukken indeling ziet er als volgt uit:

- Hoofdstuk I geeft het doel van handhaving weer, alsook de tekortkomingen van de overheid. Verder wordt ook bekeken hoe de handhaving in Nederland en in Suriname geregeld is . Dit vanwege ons rechtssysteem, dat initieel uit het Nederlands rechtssysteem is ontstaan.
- Hoofdstuk II behandelt de bestuursrechterlijke en handhavingbevoegdheden van de DC. De taken en bevoegdheden van de DC worden belicht op grond van de huidige wetgeving.

- In hoofdstuk III ga ik in op de sancties . De verschillende sancties die de DC zou kunnen opleggen aan overtreders.
- Hoofdstuk IV handelt over de handhavingprocedure . Welke procedure gevolgd moet worden en hoe deze in de praktijk zijn toepassing vindt. Voorts worden aan de hand van casussen de praktische situatie belicht. Hierbij is de DC geïnterviewd, alsook de werkm, vallende direct onder de DC, t.w. de bestuursdienst.
- Tot slot van deze scriptie heb ik conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

HOOFDSTUK 1

HET DOEL VAN HANDHAVING

1.1 Wat is handhaving?

De overheid heeft als doel de samenleving sociaal, maatschappelijk en economisch te reguleren. Hierbij vaardigt ze rechtsregels uit die nageleefd dienen te worden. De overheid mag er niet automatisch van uitgaan dat de samenleving zich aan de regels zal houden. Zie de vele overtredingen die plaatsvinden bij het negeren van die gestelde normen. Om deze normen te doen naleven heeft de overheid instrumenten tot haar beschikking. Een zo een instrument is handhaving. Wat is handhaving precies? Voor een breder inzicht over dit juridisch instrument heb ik de visie van verschillende auteurs als volgt weergegeven:

Van Setten beschrijft handhaving als volgt :

“In algemene zin is sprake van bestuursrechterlijke handhaving, indien toezicht wordt uitgeoefend of sancties worden opgelegd door bestuursorganen (die niet met strafvordering zijn belast)”.⁷

Zie in noot 8 nog een belangrijke opmerking m.b.t. de vraag wat aan de politie en wat aan het bestuur moet zijn overgelaten als het gaat om handhaving.⁸

Michiels geeft een ruimere omschrijving .Hij zegt :

“ ... wil de norm feitelijk betekenis hebben, dan zal zij daadwerkelijk moeten worden nageleefd. De overheid zal daarom de mogelijkheden moeten hebben om er voor te zorgen dat de norm wordt nageleefd. Het doen naleven van rechtsregels heet handhaving.”⁹

⁷ Praktijkdossier Algemene wet bestuursrecht, Dossier Toezicht en handhaving, hoofdstuk5 Awb, Mr.Y van Setten, pagina 12 .

⁸ De geschiedenis van het bestuur leert, dat in de beginfase van de bestuurlijke ontwikkeling de politie belast was met de handhaving, ook van de bestuursbesluiten. Gaandeweg is dit teruggedrongen en heeft plaatsgemaakt voor handhaving door bestuursorganen. Zodoende is de realite tussen de burgervader (DC) en de burgers uit de politionele sfeer gehaald (uit een interview met mr. B. Ahmadali, bestuurskundige, met verwijzing naar het Nederlands Bestuursrecht van G.A. van A.M. Donner e.a. 1967).

⁹ Hoofdzaken van het bestuursrecht, Hfd.7 pag.137 Prof.mr.drs. F.C.M.A. Michiels, pagina 137.

Hoever-Venoaks benadrukt:

“Bestuursrechterlijke wetgeving verschaft bestuursorganen instrumenten om naleving van bestuursrecht te bewerkstelligen. Deze handhavinginstrumenten omvatten echter volgens haar niet alleen de toepassing van bestuursrechterlijke sanctie bevoegdheden. Zij omvatten ook het toezicht dat bestuursorganen kunnen uitoefenen op de naleving van de bij of krachtens de wet gestelde voorschriften en van de bij besluit individueel opgelegde verplichtingen.”¹⁰

Ook Damen heeft een beschouwing gegeven van handhaving. Hij wijst erop dat:

“wanneer een wetgever of een bestuursorgaan recht vormt, het uiteraard de bedoeling is dat de gestelde rechtsnormen worden nageleefd. Meestal heeft de wetgever die in een bestuursrechtelijke regeling bepaalde gedragingen van de burgers heeft verboden of die aan de burgers gedragsverplichtingen heeft opgelegd, overtreding van zulke voorschriften dan ook strafbaar gesteld.”¹¹

Na deze zes omschrijvingen bestudeerd te hebben, concludeer ik dat gesteld mag worden dat handhaving, welke geschiedt door bestuursorganen, het volgende als doel heeft:

- a) het voorkomen van een overtreding door contrôle, toezicht en inspectie.
Regels of orde geven de burgers het gevoel dat het bestuursgezag de naleving ervan niet onopgemerkt voorbijgaat en zal optreden als het nodig is.;
- b) het beëindigen en ongedaan maken van (de gevolgen van) een overtreding;
- c) bevordering van de regelnaleving na overtreding;
- d) vergoeding van de veroorzaakte schade en
- e) bestraffing.

Handhaving wordt onderscheiden in 3 soorten te weten:

1. Bestuursrechterlijke
2. Strafrechterlijke
3. Privaatrechterlijke

¹⁰ Surinaams Bestuursrecht ,mr.dr. M.R.Hoever-Venoaks en Prof.mr.L.J.A.Damen pagina 285

¹¹ Bestuursrecht 1 ,L.J.A. Damen e.a pagina 622

1.2 Bestuursrechterlijke handhaving

In Nederland is de handhaving in art. 5 van de Algemene wet Bestuursrecht (A.w.B.) geregeld. In Suriname beschikken wij nog niet over een Algemene wet Bestuursrecht. Handhaving halen wij uit de diverse administratieve wetten en andere regelingen. Vergunningsvoorwaarden dienen nageleefd en gehandhaafd te worden . Zij dienen immers voor de ordening van het economisch-sociaal en maatschappelijk leven . Bij het niet naleven van de voorwaarden kunnen sancties gesteld worden. Deze sancties kunnen als volgt onderverdeeld worden:

1. **reparatoir** (herstel sanctie): b.v. bestuursdwang en bestuursdwangsom . Deze sanctie is gericht op het herstel van de inbreuk op de rechtorde. Een wettelijke grondslag is hiervoor vereist.¹²
2. **punitief**: bijvoorbeeld: bestuurlijke boete. Is meer gericht op vergelding (extra leed toebrengen) als reactie op norm overtreding en preventief afschrikkende werking. Hiervoor is ook een wettelijke grondslag vereist.¹³ De boete op basis van zo een punitieve sanctiebevoegdheid is ook voorzien in de Wet Regionale Organen. Art. 39 lid 2 geeft de DC de bevoegdheid een geldboete op te leggen, verbeurdverklaring van goederen toe te passen, zo nodig met toepassing van politiedwang.¹⁴
3. **regressief**: hier gaat het om de terugkeer naar de oorspronkelijke rechtstoestand . Kan reparatoir en punitief karakter hebben. Voorbeeld: intrekking begunstigende beschikking. Een wettelijk grondslag is hier niet vereist.¹⁵

Het bevoegde orgaan heeft evenwel geen vrijbrief om onbeperkt sancties op te leggen. Ook het stellen van sancties moet voldoen aan bepaalde randvoorwaarden. In de literatuur heb ik volgende 3 randvoorwaarden kunnen achterhalen te weten¹⁶:

- **Mogelijkheid**: Wanneer een voorschrift is overtreden, zal eerst nagegaan moeten worden in welke mate het gebeurd is en wie is bevoegd sanctionerend op te treden.

¹² Bestuursrecht, BoomBasics, Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr. N.J.A.P.B. Niessen, pag. 119

¹³ Bestuursrecht, BoomBasics, Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr.N.J.A.P.B. Niessen pag. 119

¹⁴ Surinaams Bestuursrecht ,mr.dr. M.R.Hoever-Venoaks en Prof.mr.L.J.A.Damen pagina 323

¹⁵ Bestuursrecht, BoomBasics, Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr.N.J.A.P.B. Niessen pag. 120

¹⁶ Bestuursrecht, Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr. N.J.A.P.B. Niessen, pag. 120

- **Opportuniteit:** Afweging naar twee kanten. Hier moet worden nagegaan of de toepassing van de sanctie redelijk is gelet op de belangen van de overtreder. Voorts wordt gekeken of de toepassing van de sanctie redelijk is gelet op de belangen van derden en/of het algemeen belang. Deze voorwaarde wordt ook wel de toetsing der doelmatigheid genoemd.
- **Proportionaliteit:** de sanctie maatregel moet evenredig zijn aan de gepleegde overtreding en het met de sanctie nagestreefd doel .

1.2.1 Gedogen

Er kan zich ook een situatie voordoen van:”niet optreden tegen een geconstateerde overtreding van voorschriften door een bestuursorgaan dat tot handhaven bevoegd is en feitelijk in staat. Dit heet “gedogen”. Het discretionaire karakter van de bestuurlijke handhavingbevoegdheid biedt bestuursorganen ruimte om een overtreding te gedogen. Gedogen berust niet op een wettelijk grondslag en is slechts bij uitzondering toegestaan. Overtreding is of tijdelijk of de overtreding is legaliseerbaar. Gedogen kan zowel expliciet (schriftelijk) als impliciet (stilzwijgend): de overheid treedt dan niet op tegen een illegale situatie) plaatsvinden.

Gedogen is **niet**:

- niet handhaven wegens onbekendheid van het bestuursorgaan met de overtreding
- niet handhaven, omdat de tenuitvoerlegging verhinderd wordt door allerlei feitelijke en juridische redenen.”¹⁷

Michiels geeft - wat bestuurlijk gedogen is –als volgt aan: “is het niet optreden tegen een overtreding door een bestuursorgaan dat tot zodanig optreden in beginsel juridisch bevoegd en feitelijk in staat is. Daarbij wordt voorondersteld dat het orgaan van die overtreding op de hoogte is of had moeten zijn.”¹⁸

¹⁷ Bestuursrecht, Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr. N.J.A.P.B. Niessen,pag. 126

¹⁸ Hoofdzaken van het Bestuursrecht,Prof.mr.drs.F.C.M.A.Michiels,pag.166

1.2.2 De *ne bis in idem* regel (art. 94 wetboek van Strafrecht) versus de *bis in idem* regel

De *ne bis in idem* regel verbiedt herhaalde strafrechterlijke vervolging van dezelfde persoon voor hetzelfde feit. Dit rechtsbeginsel geldt niet voor bestuurlijke herstelancities maar wel voor punitieve (strafrechtelijke) sancties. In de AwB, art.5.4.1.4 van het Voorontwerp van de Vierde Tranche is opgenomen: het bestuursorgaan legt geen bestuurlijke boete op indien aan de overtreder wegens dezelfde gedraging reeds eerder bestuurlijke boete is opgelegd, dan wel een kennisgeving is bekendgemaakt. De *Una via* regel (specialis van de *ne bis in idem*): wanneer terzake van een gedraging die zowel strafrechterlijk als punitief bestuurlijk kan worden afgedaan, eenmaal een keuze is gemaakt voor de ene of de andere weg , en de daarbij behorende handelingen zijn verricht, dan moet deze weg als definitief worden aangemerkt.¹⁹

Het kan wel eens voorkomen dat op een overtreding van een bepaald voorschrift meer dan een sanctie is gesteld, terwijl verschillende sancties gelijktijdig opgelegd kunnen worden. Dit heet cumulatie van bestuurlijke sancties. Een ander soort bestuurlijke sanctie is de samenloop van bestuurlijke sancties , d.w.z. de overtreding van twee of meer voorschriften door één gedraging.²⁰ Deze regel wordt ook wel de *bis in idem* regel genoemd.

1.3 Strafrechterlijke handhaving

Het kan tevens voorkomen dat een overtreding van bestuursrechterlijke voorschriften ook strafbaar gesteld kunnen worden, zodat tegen een en dezelfde overtreding twee sancties mogelijk zijn: een bestuursrechterlijke en strafrechterlijke.²¹ Het decreet E-24 Vergunning, Beroepen en Bedrijven, artikel 15 en 16 ²² zijn hiervan een voorbeeld. Anders dan bij de bestuursrechterlijke handhaving is het niet een bestuursorgaan, maar de rechter die de sancties oplegt, zij het op vordering van het Openbaar Ministerie.²³

¹⁹ Bestuursrecht, Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr. N.J.A.P.B. Niessen,pagina 131.

²⁰ Bestuursrecht., Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr. N.J.A.P.B. Niessen,pag. 129

²¹ Hoofdzaken van het Bestuursrecht , Prof.mr.drs. F.C.M.A.Michiels, pagina 144 .

²² S.B.1981 no.145

²³ Hoofdzaken van het Bestuursrecht , Prof.mr.drs. F.C.M.A.Michiels, pagina 144 .

1.4 Privaatrechterlijke handhaving:

Het bestuursrecht kan volgens het geldend recht zowel door de bestuurlijke overheid als door particulieren privaatrechterlijk worden gehandhaafd, dat wil zeggen dat ze tegen de overtreder een procedure kunnen starten voor de burgerlijke rechter.²⁴

Handhaving kan dus plaatsvinden door :

a) **de overheid:**

- (i) bestuursrecht (bestuur),
- (ii) strafrecht (OM en rechter) en
- (iii) het Privaatrecht (bestuur en rechter).

b) **particulieren:** verzoek aan het bestuur

1.5 Bestuursbevoegheid en bestuursorgaan

Bij handhaving door een bestuursorgaan, moeten er heldere, uitvoerbare en naleefbare normen gesteld worden. Ten eerste moet worden vermeden dat er in strijd met het gelijkheidbeginsel wordt gehandeld, d.w.z. de ene keer wel en de ander keer niet optreden (het meten met twee maten). Ten tweede kan de overtreder zich bij een onduidelijke regel beroepen op aantasting van de rechtszekerheid. Overheden kunnen ook de fout begaan doordat ze zelf de regels niet goed toepassen of naleven.²⁵

Behalve de doctrine, veelal ontwikkeld in Nederland, putten wij voor wat de jurisprudentie betreft ook veel uit de uitspraken de Hoge Raad van Nederland en van het Hof van Justitie in Suriname. In het bestuursrecht in Nederland geldt de Algemene wet Bestuursrecht (Awb). In hoofdstuk 5 van de AwB (derde en vierde tranche) komt de handhaving voor middels: algemene bepalingen, toezicht, bestuursdwang, last onder dwangsom en bestuurlijke boete. In ons land hebben wij voor wat het bestuursrecht betreft, zoals eerder aangehaald, geen aparte regelingen. Handhaving van regels zijn geregeld in specifieke bestuursrechterlijke wettelijke bepalingen en hebben een ad hoc karakter. Ook wordt gekeken naar de uitspraken van het Surinaamse Hof ten aanzien van de handhaving.

²⁴ Hoofdzaken van het Bestuursrecht , Prof.mr.drs. F.C.M.A.Michiels, pagina 145 .

²⁵ Hoofdzaken van het Bestuursrecht , Prof.mr.drs. F.C.M.A.Michiels, pagina 148 .

Het bestuursorgaan heeft bestuursbevoegdheden ter uitoefening van haar taken. Wat de begrippen bestuursorgaan en bestuursbevoegdheid precies zijn, zal ik verduidelijken middels de volgende definities.

- a) Onder **bestuursbevoegdheid** wordt verstaan een publiekrechtelijke bevoegdheid die door een bestuursorgaan wordt uitgeoefend, dat wil zeggen de bevoegdheid om positief recht (“door mensen gemaakt recht”) vast te stellen en te handhaven.²⁶
- b) Drager van bestuursrechtelijke bevoegdheid blijkt bij de overheid noch een natuurlijke persoon, noch een civielrechtelijke rechtspersoon te zijn. De ‘persoon’ aan de zijde van de overheid, die de bestuursrechtelijke bevoegdheid uitoefent, noemen wij **bestuursorgaan**.²⁷
- c) Bestuursorganen kunnen zijn: de President, Ministers, Districtscommissarissen.²⁸

Het zou onmogelijk zijn voor de politiek verantwoordelijke ambtenaren alle beslissingen te nemen en alle stukken zoals vergunningen en andere toestemmingen te tekenen. Daarom hebben ambtenaren, ambtelijke organisaties of lagere bestuursorganen formele bevoegdheden (wetgevende- en bestuursbevoegdheden). Deze bevoegdheden verkrijgen zij door:

Mandaat: deze vorm van bevoegdheid is het minst vergaand. Ambtenaren oefenen een bevoegdheid namens een minister en onder diens verantwoordelijkheid uit.²⁹

Delegatie: Delegatie van bevoegdheid gaat een stap verder. Daarbij wordt een bevoegdheid overgedragen van het ene orgaan op het andere, waarbij het laatste orgaan de bevoegdheid onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent.³⁰ Dit geschiedt krachtens de wet.

Attributie: Hierbij roept de wetgever in een regeling een nieuwe bevoegdheid in het leven en deelt die aan een bestuursorgaan toe. Dat bestuursorgaan kan een ambtelijke

²⁶ Bestuursrecht, Mr.Drs.P.M. van den Brekel en Mr. N.J.A.P.B. Niessen, pagina 39

²⁷ Surinaams Bestuursrecht, mr.dr. M.R.Hoever-Venoaks en Prof.mr.L.J.A.Damen pagina 48.

²⁸ Surinaams Bestuursrecht, mr.dr. M.R.Hoever-Venoaks en Prof.mr.L.J.A.Damen pagina 49.

²⁹ Openbaar bestuur, beleid, organisatie en politiek, M.A.P.Bovens, P.'t Hart, M.J.W. van Twist en U.Rosenthal, pagina 292.

³⁰ Openbaar bestuur, beleid, organisatie en politiek, M.A.P.Bovens, P.'t Hart, M.J.W. van Twist en U..Rosenthal, pagina 292.

organisatie of een zelfstandig bestuursorgaan zijn. Bij deze vorm van bevoegdheid verkrijging ambtenaren een zelfstandig beslissingsrecht .³¹

Mij beperkend tot de titel van mijn onderzoek, behandel ik een viertal wetten, waaruit de DC handhavingsbevoegdheid m.b.t. vergunningsvoorwaarden put o.a. :

1. Het Decreet E-24 Vergunningen Bedrijven en Beroepen.³²
2. Wet op de drankhuizen en huizen van openbare gemakkelijkheden.³³
3. Wet over het oprichten van een inrichting waar men eetgelagen heeft van niet alcoholische dranken, alcoholhoudende dranken, alsmede gedistilleerd.³⁴
4. Het oprichten van inrichtingen, welk gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken. (Hinderwet)³⁵.

De keuze hiervoor is gemaakt, omdat de meeste vergunningen op grond van deze wetten worden aangevraagd en verleend.

In het volgende hoofdstuk zal ik dieper ingaan op bestuurlijke bevoegden van de DC volgens de bovengenoemde wetten en hoe hij gebruik maakt van het aan hem toegekende handhavingsbeleid.

³¹ Openbaar bestuur, beleid, organisatie en politiek, M.A.P. Bovens, P.'t Hart, M.J.W. van Twist en U. Rosenthal, pagina 293.

³² S.B. 1981 no.145 en S.B. 1981 no.147

³³ G.B.1944 no.64

³⁴ G.B. 1872 no.1 zoals luidt blijkens G.B. 1944 no.65

³⁵ G.B. 1930 no.64) gewijzigd S.B.2000 no.63

Hoofdstuk 2

Handhavingbevoegdheden van de DC

2.1 De bevoegdheden van de DC

Ieder bestuursorgaan heeft bevoegdheden, hetzij direct uit de wet gekregen , of indirect , of via een ander bestuursorgaan. Het Reglement op het Beheer der Districten heeft als basis gediend voor het functioneren van de DC. De DC heeft zowel bestuursbevoegdheden als vergunningverlenende bevoegdheden. In 1987 - bij de inwerkingtreding van de Grondwet - heeft de DC ook politieke bevoegdheid gekregen. Hij is volgens de Grondwet en de Wet Regionale Organen voorzitter van de Districtsraad en Hoofd van het Districtsbestuur.

Voor de ordening van de samenleving in het district heeft de DC zowel bestuursbevoegdheden als vergunning verlenende bevoegdheden. De bestuursbevoegdheden zijn bevoegdheden die hij heeft voor het besturen van het district, zoals handhaving van orde en rust. Vergunningverlenende bevoegdheden zijn bevoegdheden die hij krachtens de wet heeft om vergunningen en of toestemmingen te verlenen voor iets dat normaliter niet zou mogen. Vanaf 1987 - na de inwerking van de Grondwet van 1987 en de Wet Regionale Organen - heeft de DC, naast de bestuurlijke – en de vergunningverlenende -, ook politieke verantwoordelijkheden.

2.2 Politieke bevoegdheden

Krachtens de Wet Regionale Organen is de DC voorzitter van de Districtsraad en het Districtsbestuur. Samen met de ressortraad vormen deze raden de drie belangrijke politieke organen van het district/ ressort. De bedoeling van de grondwetgever met het in het leven roepen van deze organen is om van Suriname een gedecentraliseerde eenheidsstaat te maken en daaraan verder vorm te geven.

2.3 Bestuursbevoegdheden

Het legaliteitsbeginsel, ook genoemd de eis van wetmatigheid van het bestuur, heeft tot functie het bestuursoptreden voor de burger voorspelbaar te maken. De grootste voorspelbaarheid, t.w. de grote mate van rechtszekerheid voor de burgers is te vinden in geschreven rechtsregels die dan wel kenbaar en duidelijk moeten zijn.³⁶

Dus het handelen van de DC moet op de wet gestoeld zijn. Zoals ik al eerder aangaf, heeft de DC bestuurs-, vergunningverlenende- en politieke bevoegdheden. Deze hebben allemaal een wettelijke grondslag. De DC - ook wel bekend als burgervader van zijn district, alleen is deze hoedanigheid verder nergens geregeld - luistert veel naar de noden, behoeften en problemen van burgers, die zelfs van huiselijke en persoonlijke aard zijn, en biedt daarbij hulp en bijstand, zoals dat een goede vader in het maatschappelijk verkeer betaamt.³⁷

De bestuursbevoegdheden haalt de DC uit diverse wetten c.q. wettelijke regelingen. Zonder de bedoeling te hebben om daarvan een limitatieve opsomming te geven, kunnen de volgende worden aangehaald:

(i) Wet Regionale Organen artikelen 3 lid 3 en 28 lid 2a

De DC is Voorzitter van de Districtsraad en Hoofd van het Districtsbestuur. De verwachting is dat de DC volgens het nieuwe wettelijke kader voor de financiële decentralisatie de functie van voorzitter van de Districtsraad kwijt zal raken. De Districtsraad zal dan uit eigen midden zelf een voorzitter kiezen.

(ii) Het Reglement op het Beheer der Districten in de kolonie Suriname (G.B. 1863 no.10), vastgesteld in 1914 (G.B.1914 no.48, in 1943 vervangen en opnieuw vastgesteld (G.B. 1943 no.120), daarna in 1959 vastgesteld (G.B. 1959 no.114)

(juncto art.8 S.B. 1990 no. 34 Instructie Districtscommissarissen).

De DC is o.a.belast met het handhaven van de openbare orde, rust en veiligheid in zijn district.

³⁶ Surinaams Bestuursrecht ,mr.dr. M.R.Hoever-Venoaks en Prof.mr.L.J.A.Damen pagina 99.

³⁷ Doekhie,C. Doctoraal scriptie ADEK;2006 pagina 42

Volgens de overgangsbepaling van de Wet Regionale Organen (art.64) is dit Reglement van toepassing voorzover de bepalingen ervan niet in strijd zijn met de Wet Regionale organen. In feite heeft de Wet Regionale Organen het Reglement vervangen, en slechts die bepalingen zijn van kracht, die elders niet zijn geregeld.

(iii) De Interimwet Financiële Decentralisatie, art. 4 (S.B. 2003 no. 33)

De DC als Hoofd van het Districtsbestuur beheert het Districtsfonds met ondersteuning van de Districts-Administrateur en beschikt over de belasting –en niet belastingmiddelen, alsook de begrotingsmiddelen uit de begroting van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling voor de financiering van de autonome taken volgens de goedgekeurde districtsbegroting.

(iv) Het Staatsbesluit van 23 juli 1990 (S.B. 1990 no. 34) ter uitvoering van artikel 32 lid1 van de Wet Regionale Organen (Instructie Districtscommissarissen).

Hierin zijn nog al wat belangrijke bestuurlijke taken van de DC op een rijtje gezet. Er komen evenwel taken voor, die in de loop der tijden zelfs achterhaald zijn en van weinig betekenis zijn:

- Het handhaven van orde, rust en veiligheid in zijn district. Hij is terzake verantwoording verschuldigd aan de Minister belast met Justitiële aangelegenheden (art.6);
- Treedt op als Hulpofficier van Justitie (Wetboek van Strafvordering art.143 j.o art. 8 S.B. 1990 no.34 Instructie Districtscommissaris); in de praktijk blijkt hiervan niet veel, omdat tegenwoordig – in tegenstelling tot vroeger – in elk district een Gewestelijke Politie Kommandant (GPK) is, die ook Hulpofficier van Justitie is;
- Legt persoonlijke bezoeken af om zich zodoende op de hoogte te stellen over het wel en wee van de burgers in het district (art. 11);
- Organiseert in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken de Algemene, vrije en geheime verkiezingen in het district en is als zodanig voorzitter van het Hoofdstembureau in zijn district;
- Is Voorzitter van de Districtsraad en Hoofd van het Districtsbestuur; er zijn vijf districten waar het Districtsbestuur is ingesteld met de aantekening dat dit nog

niet optimaal functioneert; in vijf districten moet dit orgaan nog worden geactiveerd.

- Geeft adviezen aan andere instanties zoals het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen voor wat betreft perceelaanvragen, het ministerie van Handel en Industrie voor wat betreft bedrijfsvergunningen;
- Draagt zorg voor bepaalde infrastructuur en civiel technische werken binnen het district, evenwel beperkt tot de secundaire –en tertiare zandwegen, dammen, dijken en de daarin gelegen kunstwerken, zoals bruggen, sluizen, duikers.
- Draagt zorg dat de aan de overheid behorende gebouwen in goede staat verkeren en indien nodig dit tijdig onder de aandacht brengen van het desbetreffende Ministerie aan wie het gebouw behoort;
- Zorgt voor de welvaart en bloei van het district(art.15); de praktijk is dat de DC daarvoor wel opkomt, maar het is niet zo dat hij daarvoor verantwoordelijk is; de zorg daarvan is nog steeds bij het Ministerie van Volksgezondheid;
- Bevordert een goede volksgezondheid (art.16); deze taak is overgegaan in die van de Regionale Gezondheids Dienst (RGD), die rechtstreeks de richtlijnen krijgt van het Ministerie van Volksgezondheid;
- Onderhoudt de waterkering, voor zover niet overgelaten aan andere ministeries, zoals Openbare Werken, Landbouw, Veeteelt en Visserij;
- Begeeft zich in bijzondere gevallen in het district zo spoedig mogelijk naar de plaats waar zijn aanwezigheid vereist is;
- Is ambtenaar van de Burgerlijke stand in zijn district (art.9); in de praktijk is hiervan niets te merken, aangezien – in tegenstelling tot vroeger – elk district thans meerdere ambtenaren van burgerlijke stand heeft, die de bevolkingsregisters en de registers van burgerlijke stand bijhouden en bewaken, bevoegdlijk huwelijken sluiten, etc.
- Dient voorzieningen te treffen in geval van buitengewone gebeurtenissen als brand, waternood of andere rampen, onheilen of buitengewone voorvallen in zijn district;
- Houdt toezicht op de begraafplaatsen;

- Verleent dispensatie van de voorgeschreven wachttijd in het Surinaams Burgerlijk Wetboek in verband met voorgenomen huwelijk;
- Sluit tijdelijk - in het belang van de vrijheid van het verkeer op de wegen in het district – de wegen voor voertuigen met een bepaald laadvermogen af;
- Is administratief hoofd van de politie in het district .

(v) Het Surinaams Burgerlijk wetboek art.105,107,109 en 128)

De DC is ambtshalve ambtenaar van de burgerlijke stand en mag als zodanig huwelijken voltrekken. Hij verleent dispensatie van de voorgeschreven wachttijd in verband met een voorgenomen huwelijk. De praktijk is evenwel anders, sinds elk district over meerdere ambtenaren van burgerlijke stand beschikt, benoemd door de Minister van Binnenlandse Zaken. Dit was anders toen de districtscommissariaten en de afdeling burgerlijke stand en bevolkingsregister nog onder een ministerie vielen.

(vi) De Kiesregeling S.B. 1987 no.73 geldende tekst S.B. 1996 no.15 art. 26 lid 3)

De DC is Voorzitter van het Hoofdstembureau in zijn district.

(vii) Het Wetboek van Strafvordering, art. 143

De DC is Hulp Officier van Justitie. Deze functie is achterhaald, zoals eerder opgemerkt, omdat in elk district de Gewestelijke Politie Kommandant die hoedanigheid ook al bekleedt.

(viii) De Marktwet (G.B. 1936 no. 83)

Het Houden van toezicht op de openbare markten. Deze verouderde wetgeving is aan vervanging toe. De uitvoering van deze wet is volgens het Staatsbesluit Taakomschrijving Departementen (zie ad VIII) toevertrouwd aan het Ministerie van Regionale Ontwikkeling. De Interimwet Financiële Decentralisatie (S.B. 2003 no 33) bepaalt dat de inkomsten hieruit voortvloeiende in het districtsfonds moeten worden gestort.

(ix) Staatsbesluit Taakomschrijving Departementen 1991 S.B. 1991 no. 58 art. 8

Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling is belast met het onderhouden van de secundaire en tertiaire wegen in de districten. Ook deze bepaling is achterhaald, en is zelfs misplaatst in dit staatsbesluit. De Wet Regionale Ontwikkeling heeft in art. 47 bepaald, dat deze taak een autonome taak is van de districten. Ingevolge de Interimwet Financiële Decentralisatie worden deze taken dan ook opgebracht op de districtsbegroting en maken niet langer deel uit van de begroting van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling.

(x) Het Decreet L-2 van 15 juni 1982 houdende regels met betrekking tot de uitgifte van Domeingrond art. 83

De DC geeft adviezen aan de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen bij de uitgifte van domeingrond. Deze bepaling is van weining betekenis, omdat het Ministerie zich altijd houdt aan het vragen van adviezen, zich ook niet houdt aan de gegeven adviezen, en daartegen zijn er geen sancties in de wet.

(xi) Het Decreet E-24 Vergunning Bedrijven en beroepen S.B. 1981 no.145

De DC adviseert de Minister van Handel en Industrie inzake verlenen van bedrijfsvergunningen.

(xii) Surinaamse Toelatingwet 1938 (G.B. 1938 no.92 zoals laatselijk gewijzigd bij S.B. 1989 no.29)

De DC fungeert ook als doorgeefluik van het Ministerie van Justitie en Politie naar de Gewestelijke Politie Commandant betreffende vestiging van vreemdelingen en naamsveranderingen. Bij de inwerking treding van de Wet van 16 januari 1992 houdende bepalingen betreffende de toelating en de uitzetting van vreemdelingen (“Vreemdelingenwet 1991”) S.B. 1992 no.3 is deze bevoegdheid bij de DC weggehaald. Het Ministerie van Justitie en Politie is aangewezen op informatie van de afdelingen van Centraal Bevolkingsregister en Burgerlijke Stand (CBB).

(xiii) De Havenwet (G.B. no.1948 no.155 artikel 5.)

De DC functioneert ambtshalve ook als havenmeester.

De praktijk is dat de Havenmeester landelijk de uit deze wet voortvloeiende bevoegdheden zelf uitoefent en weinig overlaat aan de DC.

Uit de bovenvermelde wetten, waaraan de DC bevoegdheden ontleent, vallen enkele markante zaken op.

Er zijn slechts twee wetten waarbij de DC gedelegeerde bevoegdheden heeft, t.w. de Wet Regionale Organen en de Interimwet Financiële Decentralisatie. D.w.z. bevoegdheden die door de centrale overheid zijn overgedragen aan de regionale organen, ook wel autonome bevoegdheden genoemd, zoals het onderhoud van secundaire –en tertiaire zandwegen, dammen, dijken en de daarin gelegen kunstwerken, het onderhoud van openbare ruimten, pleinen en plantsoenen, de zorg van brandpreventie, toezicht op openbare gezondheidszorg, etc. (art. 47 van de Wet Regionale Organen). Alle overige wetten bevatten voor de DC geattribueerde bevoegdheden, die ten tijde van de toekenning nogal belangrijk waren en ook de functie van de DC belangrijk en gezaghebbend maakten (Hulp Officier van Justitie, Ambtenaar van de Burgerlijke Stand, Havenmeester). In de loop der tijd is dit afgezwakt door uitholling door de Ministeries middels het uitoefenen of doen uitoefenen van die bevoegdheden door afzonderlijke ministeriele diensten naar de districten te deconcentreren (Brandweer, Landsgebouwen), dan wel deze van de bestuursdienst af te scheiden (afdeling burgerlijke stand en bevolkingsregister) of te wel eigen bestaande diensten te versterken (Gewestelijke Politie Kommandant, Regionale Gezondheids Dienst). Zelfs zijn bepaalde bevoegdheden gerecentraliseerd om deze vanuit het Ministerie uit te oefenen (markten, onderhoud van secundaire –en tertiaire wegen, vreemdelingenbeleid). De centrale overheid kan dit doen, omdat het hierbij gaat om medebewindstaken, en geeft dus zelf aan in hoeverre de DC kan worden betrokken om bepaalde bevoegdheden door dit lager orgaan te laten uitoefenen.

Er is dus heel weinig overgebleven van de hierboven behandelde geattribueerde bevoegdheden. En, voorzover de DC gedelegeerde bevoegdheden heeft, oefent hij ze niet of niet optimaal uit (als Hoofd van Districtsbestuur). Mogelijk dat het

decentralisatieprogramma van de Regering hierin een verandering zal brengen door meer bevoegdheden behorende tot mandaat, attributie en deconcentratie bij wet te decentralisaeren naar de regionale organen.

2.4 Vergunningverlenende bevoegdheden

Het is van belang, voordat ik overga tot bespreking van de vergunningverlenende bevoegdheden van de DC, om eerst te onderzoeken wat een vergunning precies is. In het bestuursrecht komen de begrippen besluiten, beschikking en vergunning veel voor. De hier bedoelde vergunning is een besluit van de DC, dat in de vorm van een beschikking is vastgelegd. Een vergunning wordt dus bij beschikking van de DC gegeven. Hierdoor wordt de rechtszekerheid bevorderd, omdat in het bestuursrecht de beschikking onderworpen is aan vormvoorschriften, terwijl de inhoud ervan ook aan bepaalde vereisten moet voldoen. Als een beschikking niet aan deze wettelijke vereisten voldoet, dan kan de benadeelde partij daartegen in beroep gaan en de nietigheid daarvan inroepen. In het algemeen is een beschikking een besluit van de DC, voor een individueel of concreet geval en heeft nimmer een algemene strekking. De beschikking vormt het sluitstuk van de geldende normstelling en maakt bestuur op maat mogelijk. De normstelling is in de beschikking helemaal toegesneden op het individuele geval, waarbij uiteraard binnen de grenzen van de wet, rekening wordt gehouden met alle belangen die in dat concrete geval een rol spelen, zoals het belang van de verzoeker (individueel belang) en het belang van de gemeenschap (gemeenschaps/openbaar belang).³⁸

Hieronder geef ik enkele veel voorkomende soorten vergunningen aan, voortvloeiende uit diverse wettelijke voorschriften, op grond waarvan de DC, op verzoek van daartoe gedane aanvragen, vergunningen verleent:

(i). voor het houden van openbare muziek- en danspartijen, feesten en vermakelijkheden, tentoonstellingen, muziekopvoeringen, kermissen en dergelijke (hier de wet op publieke vermakelijkheid aanhalen).

³⁸ Hoofdzaken van het Bestuursrecht, Prof.mr.drs. F.C.M.A.Michiels, pagina 51.

- (ii). voor het oprichten van een inrichting waar men eetgelagen zet en gelagen van niet alcoholhoudende dranken, alcoholhoudende dranken, alsmede van gedistilleerd (G.B. 1872 no.1, zoals zij luidt blijkens G.B. 1944 no.65).
- (iii). voor het verrichten van werkzaamheden, zoals bepaald in de Bakkersnachtwet (G.B. 1931 no.154).
- (iv). voor het verrichten van werkzaamheden, zoals bepaald in de Zondagsrustwet(G.B. 1944 no.65 zoals gewijzigd en aangevuld bij GB 1947 no.100).
- (v). voor het plegen van handelingen bij de ter aarde bestelling, zoals bepaald in de Begrafeniswet (G.B. 1926 no.117 ,zoals gewijzigd bij G.B. 1937 no.32 en G.B. 1951 no.74 gewijzigd bij S.B. 2001 no.38).
- (vi). voor het houden van optochten, demonstraties, straatpredikaties, geldinzamelingen.
- (vii). voor het houden van openbare vergaderingen (G.B.1933 no.95).
- (viii). voor het houden of aanbrengen van buiten de vastgestelde rooilijnen uitstekende of uitspringende aanhangsels, zoals balkons of luifels (G.B. 1914 no. 31, G.B. 1944 no. 153).
- (ix). voor het houden van loterijen (Loterijwet G.B. 1939 no. 31, G.B. gewijzigd bij S.B. 1984 no. 92, nadere wijziging van 19 januari 2004 S.B. 2004 no. 24).
- (x). voor het oprichten van inrichtingen, welk gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken (Hinderwet G.B. 1930 no. 64, gewijzigd bij S.B. 2001 no. 63).
- (xi). voor het uitoefenen van enig bedrijf of beroep (Decreet E-24 van 15 september 1981 (S.B. 1981 no. 145), houdende vaststelling van regelen inzake het verlenen van vergunningen (Decreet Vergunningen Bedrijven en Beroepen) en het Staatsbesluit van 15 september 1981 (S.B. 1981 no.147) ter uitvoering van artikel 2 leden 1 en 2 van het “Decreet Vergunningen Bedrijven en Beroepen” (S.B. 1981 no. 145) (Besluit vergunningplichtige Bedrijven en Beroepen). Hier onder vallen ook de vergunnigen voor het verlenen van de zogenaamde warung vergunning, deze vallen tegenwoordig onder standhouder van het genoemde decreet.
- (xii) voor rondventer, koopman en grossier (Reglement op het Beheer der Districten van 22 december 1943 (Geldende tekst G.B. 1959 no.114).
- (xiii) voor het leggen van duikers Concessiewet G.B. 1907 no.34 geldende tekst G.B. 1944 no.129

2.5 Handhavingbevoegden van de DC

De DC verleent de vergunning bij beschikking, waarin tevens de voorwaarden zijn opgenomen, die de vergunninghouder in acht moet nemen. Hierdoor is de DC als bestuursorgaan in de positie om beleid te maken en sturing te geven in het sociaal, economisch en maatschappelijk leven van de burgers in het district. Hij heeft daarbij een zekere mate van beleidsvrijheid en beoordelingsvrijheid. D.w.z. dat de beoordeling van het algemeen belang en het particulier belang door de wetgever is overgelaten aan de inzichten van de DC als bestuursorgaan. Meestal blijkt dit uit de wet zelf, bijvoorbeeld, als in de wet staat: “ Naar het oordeel van de DC.....”, of de DC “kan”..... Deze vrijheid is niet onbeperkt. De DC is gebonden aan wet, recht en zelfs ongeschreven regels, waartoe de beginselen van behoorlijk bestuur behoren, zoals het gelijkheidsbeginsel, het beginsel van zorgvuldigheid om belangen goed af te wegen, het beginsel van misbruik van bevoegdheden, enz.³⁹ De taak van de DC is niet afgelopen met het weloverwogen verstrekken van de vergunning. Daarnaast heeft hij de voortdurende taak tot handhaving van de wet op grond waarvan hij de vergunning heeft verleend door erop toe te zien, dat de vergunninghouder zich houdt aan de voorwaarden, waaronder de vergunning is verleend. Hij zal dan moeten optreden en sancties toepassen, indien mocht blijken, dat de gegeven voorwaarden niet worden nageleefd. Deze correctie is noodzakelijk en voorkomt de ontregeling van de sociaal, maatschappelijk en het economisch leven van de burgerij, waarvoor de DC geroepen is te waken.

2.6 Procedure ter verkrijging van een vergunning

Dagelijks dienen burgers en bedrijven vergunningaanvragen in op het districtscommissariaat. Op deze aanvragen moet de DC binnen zes maanden, na afloop van de in art. 5 lid 2 en art. 7 van het Decreet E-24 genoemde termijn een beslissing nemen. In de praktijk blijkt dat deze periode niet haalbaar is, omdat de adviezen die aan andere overheidsinstanties worden gevraagd lang op zich laten wachten. Ook mag een ieder, binnen een maand na de dagtekening van de bekendmaking, schriftelijk bezwaar

³⁹ Openbaar bestuur, beleid, organisatie en politiek, M.A.P.Bovens, P.'t Hart, M.J.W. van Twist en U. Rosenthal, pagina 191

maken tegen het verlenen van de vergunning bij de Minister of bij betrokken DC waar de aanvraag is ingediend

De procedure tot vergunningverlening wordt beoordeeld naar formele en materiele vereisten, die hieronder worden besproken .

De afdeling Documentatie en Informatie Verzorging voorheen Post en Archief Zaken (Agenda) van het Commissariaat ontvangt de verzoekschriften en controleert of deze voorzien zijn van : naam, adres, woonplaats, nationaliteit van de aanvrager.

Formele vereisten hebben betrekking op procedures en formaliteiten die in acht moeten worden genomen. Bij de indiening van het verzoekschrift moet de aanvrager aan de volgende standaard vereisten voldoen:

- het verzoekschrift moet in 2-voud worden ingediend en voorzien zijn van een plakzegel;
- kwitanties van de betaling van leges en zegelrechten ad SRD 4,50;
- kwitantie van de betaling van vergunningsrechten ad SRD 300,=
- uittreksel van het bevolkingsregister;
- drie pasfoto's;
- bewijs van vrijdom van belastingen of eventuele belastingschuld;
- doktersverklaring dat de aanvrager niet besmettelijk ziek is;

Afhankelijk van de soortvergunning moet de aanvrager ook aan bijzondere vereisten voldoen, zoals bij Hinderwetvergunning:

- het overleggen van een overzicht van de op te stellen machines met de nodig p.k.;
- het overleggen van een plattegrond, aangevende waar en hoe de machines zullen worden bevestigd,

Na de aanneming van de stukken stuurt de afdeling Agenda deze naar de Districtsecretaris voor het plaatsen van een dispositie voor de DC. Na accordering door de D.C. worden de stukken ter fine van advies aangeboden aan diverse interne afdelingen en externe instanties, zoals: Bestuursopzichter, Bureau Openbare Gezondheidszorg (als het betreft een vergunning voor het zetten van eetgelagen), Politie en Brandweer.

Intussen wordt gezorgd voor bekendmaking van de vergunningaanvraag in het Advertentieblad van de Republiek Suriname (Decreet E-24 artikel 5).

Sinds kort heeft de Minister van Regionale Ontwikkeling instructies gegeven aan alle DC's om maandelijks een opgave te doen van alle vergunningaanvragen. In zijn streven om het publiek ruimschoots bekendheid te geven, publiceert het voormelde Ministerie eens per maand al de aanvragen die op de diverse districtscommissariaten zijn ingediend in de dagbladen. Op zich een goede maatregel, omdat de verplicht voorgeschreven bekendmaking in het Advertentieblad van de Republiek Suriname (ARS) geen effect sorteert, omdat het ARS haast door niemand wordt gelezen, althans bereikt dit medium het groot publiek niet. Aan de andere kant moet erop worden gewezen, dat deze maatregel niet op de wet steun en grote verwarring sticht, omdat er bezwaarschriften worden ingediend, naar aanleiding van de verschijning van de vergunningaanvraag in de dagbladen, hetgeen formeel onjuist is. Ook is het de vraag of het Ministerie van Regionale Ontwikkeling in deze bevoegdelijk handelt, omdat het niet behoort tot het takenpakket van dit Ministerie volgens het Besluit Taakomschrijving Departementen. Hooguit zou zo'n maatregel vanuit het Ministerie van Handel en Industrie moeten uitgaan, maar dan zou dit ministerie ook in strijd met de wet hebben gehandeld. Waarom de beide ministeries niet in goed overleg met elkaar zijn gegaan om de wet op dit punt aan te passen is onduidelijk.

De bevoegdheid tot het verlenen van alle hierboven aangehaalde soorten vergunningen is op basis van Decreet E-24 en de daarbij aangehaalde wetten, gedelegeerd aan de D.C., die in deze autonoom is in het nemen van een besluit, evenwel met uitzondering van de volgende twee gevallen, waarvoor het Ministerie van Handel en Industrie duidelijke instructies heeft gegeven, om vooraf advies te vragen:

- a) bij vestiging van rijstpelmolens en
- b) bij vestiging van benzine pompstations.

De DC wacht de adviezen en eventuele bezwaren af om een besluit te nemen tot het afwijzen of verlenen van de vergunning. Meestal zijn in de rapporten aanbevelingen gedaan om de vergunning onder beperkende voorwaarden te verlenen. De Districtssecretaris voert de dispositie van de DC uit.

Bij niet verlening van de vergunning wordt 50 % van het betaalde vergunningsrecht gerestitueerd (S.B. 1982 no. 96).

De **materiele vereisten** hebben betrekking op de inhoud van de beschikking, waarbij de vergunning wordt verleend. En daarin mogen de volgende vereisten niet ontbreken:

- datum en kenmerk;
- het bevoegd orgaan dat de vergunning mag verlenen (De DC)
- het aanhalen van het verzoekschrift (gelezen);
- het aanhalen van een eerdere beschikking (herlezen)
- het aanhalen van de wettelijke regelingen (gelet op)
- de beweegreden, die tot de beslissing hebben geleid (overwegende);
- het petitum (het besluit) (datum van ingang, de verleende toestemming, de naam aan wie de vergunning verleend wordt; de plaats waar het bedrijf of beroep wordt uitgeoefend, de betreffende branches, de expiratiedatum van de verleende vergunning)
- de slotclausule namelijk: de verplichting tot publicatie en de verplichting tot het zenden van afschriften naar belanghebbende en controlerende instanties, zoals de Gewestelijke Politie Kommandant, Brandweer, Bureau Openbare Gezondheidszorg en het ministerie van Handel en Industrie.
- de ondertekening

De organisatiestructuur van het commissariaat is in het kader van het decentralisatieproces opnieuw bij beschikking van de Minister van Regionale Ontwikkeling vastgesteld (d.d.13-10-2006 no.6838), waarin de nevenshikkende positionering is aangegeven van de DC, de Districtsraad, het Districtsbestuur en ook de ondershikkende relatie met de nieuw ingevoerde structuur, het Districts management Team, bestaande uit de DA en alle diensthoofden, dat het beleid voorbereid en na goedkeuring dit helpt uitvoeren, de nieuwe staffunctie van de Districts-Administrateur (DA) als hoofd van de afdeling Districtsfinancien en Planning (DFP), de afdelingen Administratieve Diensten en Beheer bestuursressorten, elk onder leiding van een Districts-Secretaris, de Civieltechnische en de Milieu Dienst. Het district is onderverdeeld in 7 ressorten en aan elk hoofd van zo een bestuursressort staat een Adjunct-Districtssecretaris. Deze post was voorheen, sinds het ontstaan van de bestuursdienst - bemenst door een Bestuursopzichter (BO). Deze verschuiving in de

praktijk wijst in de richting van degradatie van beide functies. De overige geuniformeerde bestuursambtenaren op zo'n bestuurskantoor zijn de Bestuursopzichter, de Onder-Bestuursopzichter en de Assistent-Bestuursopzichter. Deze geuniformeerde bestuursambtenaren, tezamen met de Districts-Secretarissen Administratieve Diensten en Beheer der Bestuursressorten zijn de directe werkkarmen van de DC wanneer het gaat om het uitbrengen van rapporten en adviezen, en uitvoeren van de besluiten van de DC met betrekking tot vergunningaanvragen.

Deze ambtenaren zijn mede belast met de handhaving van de wet cq., de vergunningsvoorwaarden. Zij houden daar controle en toezicht op en rapporteren aan de DC. Bij de handhaving doet de DC vaak een beroep op de politie, de brandweer, het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg, en andere instanties al naar gelang het om een specifieke vergunning gaat.

In de volgende hoofdstukken zal ik de vergunningen bespreken, die uitgegeven zijn aan de hand van de hieronder vermelde wetten, alsmede de aan die vergunning verleende voorwaarden en de wijze van handhaving,:

- a. Het Decreet E-24 Vergunning Bedrijven en Beroepen.⁴⁰
- b. Wet op de drankhuizen en huizen van openbare gemakkelikheden.⁴¹
- c. Wet over het oprichten van een inrichting voor het zetten van eetgelagen, niet-alcoholische dranken, alcoholhoudende dranken, alsmede gedistilleerd.⁴²
- d. Het oprichten van inrichtingen, welk gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken. (Hinderwet).⁴³

⁴⁰ S.B. 1981 no.145

⁴¹ G.B.1944 no.64

⁴² G.B. 1872 no.1 zoals luidt blijkens G.B. 1944 no.65

⁴³ G.B. 1930 no.64) gewijzigd S.B.2000 no.63

Hoofdstuk 3

Handhaving volgens het Decreet E-24 Vergunningen Bedrijven en Beroepen

Wanneer deze wet, t.w. het Decreet E-24 Vergunningen Bedrijven en Beroepen⁴⁴ en het Besluit Vergunningplichtige Bedrijven en beroepen⁴⁵ besproken wordt, is het goed het Reglement op het beheer der Districten in een adem te noemen omdat het Reglement van oudsher als grondslag diende voor vergunningverlenende bevoegdheid van de DC. In dit Reglement zien wij dat, eerst de Gouverneur en later de President als bevoegd orgaan de bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen voor de uitoefening van een bedrijf of beroep aan de DC delegeert. In 1981 brengt het Decreet Vergunningen, Bedrijven en Beroepen hierin verandering. De Minister van Handel en Industrie is aangewezen als het bevoegde orgaan om vergunning te verlenen voor de uitoefening van bepaalde bedrijven en beroepen. De Minister van Handel en Industrie heeft enkele van zijn bevoegdheden aan de DC gedelegeerd en zodoende is de DC ook een vergunningverlenende instantie geworden.

De DC mag beslissen op verzoeken om vergunning te verlenen voor de uitoefening van de volgende bedrijven en beroepen :

- Winkelier voor de verkoop van goederen, zoals ingedeeld per branche
- Standhoudersvergunning; uitdeuk- en spuitinrichting
- Goud- en zilversmid
- Barbier
- Kapsalon
- Kleermaker;
- Schoenmaker
- Pelmolenaar;
- Automonteur
- Benzine- en pompinstallatie
- Bakker
- Reparateur van rijwielen en bromfietsen
- Schoonheidsspecialiste.

Oorspronkelijk hadden vergunningen een geldigheidsduur van 5 jaar. Het decreet bracht daarin verandering en stelde dit op 3 jaar. De Memorie van Toelichting, behorende bij het

⁴⁴ S.B 1981 no.145

⁴⁵ S.B. 1981 no.147

Decreet E-24 geeft aan: dat in verband met de uitoefening van een efficiëntere controle op de naleving van de vergunningsvoorwaarden alsmede op de ontplooiende activiteiten door de vergunninghouders het noodzakelijk wordt geacht om de duur van de te verlenen vergunning te stellen op 3 jaar in stede van vijf (5). Het decreet E-24 geeft in art. 13,14 en 15 aan dat een vergunning vervallen wordt verklaard wanneer de vergunninghouder komt te overlijden en de nabestaanden die vergunning niet opnieuw aanvragen. De vergunning is strikt persoonlijk, derden kunnen daaraan geen rechten ontleen en daarom is het verboden dat anderen voor eigen rekening en risico het bedrijf of beroep uitoefenen. De minister kan wel een besluit nemen, indien er gronden aanwezig zijn, de vergunning op naam van een derde te stellen of deze in gemeenschap met derden te doen uitoefenen. Meestal is dit het geval voor korte duur, bijvoorbeeld wanneer de vergunninghouder komt te overlijden. Ook de DC is bevoegd op verzoek van de vergunninghouder een "tussenpersoonvergunning" te verlenen, maar in deze gaat het om het verlenen van bijstand aan de winkelier onder de uitdrukkelijke bepaling dat de tussenpersoon het beroep en het bedrijf niet voor eigen rekening en risico mag uitoefenen. In de praktijk wordt veel misbruik hiervan gemaakt. Er is zelfs sprake van een verkapte vorm van vergunningsoverdracht. De vergunning wordt ingetrokken wanneer de gestelde voorwaarden of wanneer van de verleende vergunning gedurende drie achtereenvolgende maanden geen gebruik is gemaakt. Verder kan de vergunning ook worden ingetrokken indien de verkrijger verkeerde informatie heeft doorgegeven aan de vergunning verlenende instantie. Tot slot kan de vergunning ook vervallen wanneer na haar dagtekening, zes maanden verlopen zijn, zonder dat met de bedrijf of beroeps - uitoefening een aanvang is gemaakt.

3.1 Winkelvergunning

Winkelvergunningen of winkeliersvergunningen worden ook per branche verleend, hetgeen betekent, dat naast de algemene winkeliersvergunning om van alles volgens branches I tot en met XII te mogen verkopen, ook beperkte winkeliersvergunningen worden verleend om bepaalde in een of meerdere branches toegestane artikelen en

goederen te verkopen ⁴⁶. Het is belangrijk om te weten onder welke voorwaarden de vergunningen worden verleend. Die kunnen worden onderscheiden in algemene of de standaardvoorwaarden en de bijzondere voorwaarden, afhankelijk van de soortvergunning. Ik zal volstaan met de behandeling van de vergunningsvoorwaarden, verbonden aan de meest verleende vergunningen in Suriname, zo ook in Wanica. Voor wat betreft de winkelvergunning, gaat het om de volgende voorwaarden:

1. De verlening van de vergunning is voor de duur van drie jaren;
2. Voor de aanvang der werkzaamheden moeten alle betrokken werknemers en de gemachtigden van de vergunninghouder in het bezit zijn van een geldende, door of vanwege de Directeur van Volksgezondheid afgegeven bewijs van foodhandlers keuring;
3. In de winkel moet een deugdelijke poederbrandblusapparaat met een inhoud van 7 kg. aanwezig zijn, zodanig geplaatst, dat het binnen het bereik van het personeel is. Het blusmiddel moet steeds in goede staat zijn voor onmiddellijk gebruik;.
4. In de winkel moeten steeds twee vuilnistonnen met goed sluitende deksels aanwezig zijn.
5. De vergunning wordt als vervallen beschouwd, indien de vergunninghouder zijn belastingschulden en andere schulden aan de staat niet voldoet volgens de terzake vastgestelde invorderingsvoorschriften of niet met de Ontvanger der Directe belastingen ten genoegen van de Minister van Financiën een bevredigende betalingsregeling heeft getroffen;
6. De vergunninghouder dient er zorg voor te dragen dat bij het uitoefenen van het bedrijf of beroep geen inbreuk wordt gepleegd op de intellectuele eigendomsrechten van rechthebbenden;
7. Het vloeroppervlak van de winkel zal tenminste 15m² dienen te bedragen;
8. De vloer zal vervaardigd moeten zijn van steen, cementsteen, tegels of ander hard en gemakkelijk te reinigen materiaal, een en ander ter beoordeling van de Districtscommissaris;

⁴⁶ Overzicht van de de branches: branche I:provisie en dranken, branche II textiel, branche III lederwaren, Branche IV huishoudelijke artikelen, Branche V artikelen voor ontspanning en sport, Branche VI kantoorbenodigdheden en grafische artikelen, Branche VII Philatelistische artikelen, antiques en kunstvoorwerpen, Branche VIII Dieren en planten, Branche IX medische en farmaceutische artikelen, Branche X technische artikelen, Branche XI meubelen, Branche XII Bijoutherieën en souvenirs.

9. In de winkel zal een koelkast van voldoende afmeting moeten zijn ter bewaring van levensmiddelen welke aan bederf onderhevig zijn;
10. De winkelruimte zal van een wasbak voor het wassen van de handen voorzien moet zijn;
11. De winkelruimte zal behoorlijk moeten zijn geventileerd;
12. De winkelruimte moet voorzien zijn van een in- en uitgang;
13. De vergunninghouder(ster) dient er zorg voor te dragen dat het erf of perceel waar het bedrijf of beroep wordt uitgeoefend, alsmede het daaraan grenzende gedeelte van het voetpad, behorende bij de openbare weg, gezuiverd is van autowrakken, afgedankte meubels, machines en huishoudelijk apparatuur, wierd, vuilnis of afval en er geen voor volksgezondheid en het milieu schadelijke afvalstoffen worden geplaatst of gestort.

De naleving van de bovenstaande en andere aan diverse soorten vergunning gestelde voorwaarden valt onder bestuursrechtelijke handhaving en sancties.

Het Decreet E-24 geeft aan de DC de bevoegdheid om bestuursrechterlijk sancties toe te passen, de zwaarste daarvan is namelijk: de intrekking van de vergunning.

Bij het niet nakomen van de in paragraaf I bedoelde vergunningsvoorwaarden, de in de artikelen 4 tot en met 6 van de Wet Economische Delicten⁴⁷ opgelegde straffen, worden er bijkomende straffen en maatregelen opgelegd:

De DC kan de vergunning intrekken:

1. Bij niet uitoefening van het bedrijf gedurende drie achtereenvolgende maanden;
2. Bij afwezigheid van de vergunninghouder van twee jaar of langer door vertrek naar het buitenland of anderszins;
3. Indien de vergunninghouder zich doet bijstaan door andere dan daartoe gemachtigde personen, zonder toestemming van de Districtscommissaris;
4. Indien de winkelvoorraad is geslonken, dat in feite niet meer van een bedrijf kan worden gesproken;
5. Indien het bedrijf voor de gezondheid schadelijke of vervalste voedingsmiddelen/artikelen worden verkocht of ten verkoop voorradig worden aangetroffen;

⁴⁷ S.B. 1986 no.2 gewijzigd bij S.B. 1989 no.42

6. Indien de verkoop van niet verpakte levensmiddelen geschiedt anders dan bij hoeveelheden van 1/8,1/4,1/2,3/4 en 1 kg. of veelvoud daarvan;
7. Indien de vergunninghouder de zaak en elke wijziging daarvan niet in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken doet inschrijven, of zijn jaarlijkse bijdrage niet voldoet;
8. Indien de vergunninghouder en/of diens gemachtigden zich schuldig maakt of maken aan overtreding van de Prijszettingwet⁴⁸ en dezelve uitvoeringsbesluiten of voorschriften;

De controle en toezicht op de naleving van de vergunningsvoorwaarden is toevertrouwd, behalve aan de ambtenaren van de bestuursdienst, ook aan andere instanties, zoals het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (B.O.G.), de Directeur van Handel en Industrie (denk aan Wet op Economische Delicten) e.a., afhankelijk van de soort verleende vergunning. Dit is ook een van de redenen, waarom er afschriften van de beschikking van de DC, waarbij de vergunning is verleend, worden verzonden naar diverse instanties, zoals, de Directeur van Handel en Industrie, de Directeur van het Bureau voor Openbare gezondheid, de Secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, de Gewestelijke Politie Kommandant, de Ressortleider van het ressort, de Opperbrandmeester en de verzoeker.

3.2 Bakkersvergunning

Voor Bakkersvergunningen gelden ook de voorwaarden als van een winkelvergunning. Echter worden bij de bakkersvergunning enkele bijzondere voorwaarden toegevoegd, t.w. om daarnaast ook nog een hinderwetvergunning aan te vragen wanneer er sprake is van het opstellen van machines die hinder of lawaai zullen veroorzaken. De instanties waar de DC in dat geval adviezen vraagt zijn de bestuursdienst, het BOG en de Brandweer.

De DC heeft als instrument om deze bijzondere voorwaarden te handhaven de vervallen verklaring van de verleende vergunning. In de volgende gevallen wordt de vergunning ingetrokken:

1. indien de vergunninghouder de bakkerij niet persoonlijk exploiteert of een ander daartoe machtigt, zonder toestemming van de Districtscommissaris;

⁴⁸ SB 1984 no.66 (Decreet E-49), zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 1996 no.21

2. indien de broden niet hygiënisch verpakt, worden gedistribueerd;
indien de verzoekers en zijn helpers zich jaarlijks medisch niet laten keuren bij de afdeling Foodhandlers van het B.O.G. zoals wettelijk is vereist⁴⁹.

3.3 Cilinder(propaan)gasvergunning

Een andere vergunning die verleent wordt op grond van Decreet E-24 is het verkopen van propaangas in cilinders. Adviezen worden gevraagd aan de Bestuursambtenaar en de Brandweer.

De bijzondere voorwaarden die aan deze vergunning worden verleend, zijn:

1. kleine opslagtanks, vaten en gascilinders mogen onder geen beding met andere materialen, gereedschappen en machines gezamenlijk worden opgeslagen in gebouwen, die als magazijn zijn ingericht;
2. deze vaten en cilinders moeten in de openlucht worden opgeslagen desnoods onder een losstaand afdak, zodat deze opslag aan alle zijden geïsoleerd is t.o.v. enige bebouwing in de directe omgeving;
3. in de onmiddellijke nabijheid van de opslag moet steeds tenminste 1 (een) deugdelijke poederbrandblusapparaat met een inhoud van 7 kg aanwezig zijn;
4. de voor- en achterdeur van dit magazijn moeten op vloerhoogte \pm 40 cm worden open gehouden;
5. de cilinders moeten gevrijwaard zijn tegen zonnestraling;
6. op een afstand van minder dan 5 meter van het magazijn mogen er geen brandbaar materialen aanwezig zijn;
7. de kunstverlichting t.b.v. het magazijn moeten uitsluitend elektrisch licht zijn en moeten tenminste twee (2) meter boven de grond zijn aangebracht;
8. voor het magazijn dient er een bord duidelijk zichtbaar met het opschrift “ VUUR EN ROKEN VERBODEN ” te worden geplaatst;
9. de cilinders mogen niet in de verkoopruimte van de winkel worden opgeslagen;

⁴⁹ bij wet van december 1953 no. 138 gewijzigd bij G.B. 1954 no. 170 en bij Staatsbesluit van november 1957 G.B. 1957 no. 99;

Deze vergunning zal als vervallen worden beschouwd c.q ingetrokken, zoals hierboven opgemerkt bij niet naleving van de voorwaarden van de winkel en de bakkersvergunning.

3.4 Handhaving in de praktijk

De meeste vergunningen verleend op grond van Decreet E-24 zijn de winkelvergunningen. De overtreding wordt meestal geconstateerd door de bestuursambtenaar of door een tip uit de burgerij. Hierna wordt aan de vergunninghouder aanwijzingen en een waarschuwing gegeven door de toezichthouder, in deze de bestuursambtenaar, die terstond rapporteert naar de DC. De toezichthouders hier kunnen ook de Brandweer, Politie of BOG zijn. Bij overtredingen, geconstateerd door, vooral-BOG ambtenaren, wordt dan ook direct opgetreden en de DC gelijk van de overtreding in kennis gesteld. De DC geeft schriftelijk aan de vergunninghouder te kennen de overtreding te herstellen met dreiging van een reparatoire sanctie. De hersteltermijn wordt ook door hem aangegeven. Bij het negeren van de aanzegging zal de DC overgaan tot sluiting van de zaak. Wanneer de vergunninghouder aangeeft de overtreding te hebben opgeheven zal er een controle vanwege het bestuursapparaat plaatsvinden. De ambtenaar rapporteert naar de DC dat de overtreding is opgeheven en dan zal de zaak weer door de DC worden opengesteld.

Uit onderzoek is gebleken dat de DC twee keer voor het jaar 2008 heeft moeten optreden bij overtreding van de vergunningsvoorwaarden. Ik zal hieronder de desbetreffende casus behandelen.

Casus 1. “De roekeloze gasbom verkoopster”. Aan Mevrouw Sh. N.C. werd op 31 augustus 1992 vergunning verleend om tot wederopzeggens propaan in cilinders te mogen verkopen. Echter bleek, na klachten van de burgers bij het bestuurskantoor van het ressort De Nieuwe Grond, dat betrokkene de cilinders heeft opgeslagen in een open ruimte, die een balkon moet voorstellen van 4 x 12 m en voorzien van dievenijzer. Met aan de ene kant volle en aan de andere kant lege cilinders. Ook bleek haar brandblusapparaat ouder te zijn dan *twintig* jaar. In de ruimte van de volle cilinders wordt een bromfiets geparkeerd met een lekkende gasoline tank en in de ruimte naast de lege cilinders stond een gaskomfoor waar gekookt wordt. Deze situatie werd gerapporteerd aan de DC die toen de opdracht gaf aan de Adjunct Districtssecretaris de Brandmeester in

te schakelen, om precies aan te geven welke stappen in deze moeten worden ondernomen. De Brandmeester rapporteerde onmiddellijk naar de DC het geconstateerde. De Brandmeester heeft de vergunninghouder aangezegd dat de cilinders in beslag genomen zullen worden. Nadat de buurtmanager samen met medewerkers van de EBS naar het onderhavige adres togen, kwamen zij voor gesloten deuren te staan. De buurtmanager stelde zijn politie commandant op de hoogte en deze belde met de PG en kreeg toen toestemming het slot open te breken. De gascilinders zijn in beslag genomen door de buurtmanager en werknemers van de EBS. Betrokkene werd aangezegd opnieuw vergunning aan te vragen. Dit is inmiddels gebeurd, en na voldaan te hebben aan al de voorwaarden van de Brandweer, heeft zij nu een geldige vergunning en houdt zich aan de vergunningsvoorwaarden.

Uit deze casus moet de lering worden getrokken dat de controlerende instanties, zowel de bestuursdienst als de Brandweer in deze hebben gefaald. Bij rechtshandhaving mag het nimmer 20 jaar duren om in een onhoudbare situatie in te grijpen, en pas optreden, nadat burgers hebben moeten wijzen op de gevaren voor de omgeving. Een goed voorbeeld van het falen van zowel de vergunninghouder als de vergunningverlenende autoriteit.

De figuur van de buurtmanager is nieuw en doet in de ogen van het publiek goed werk. In bestuursrechtelijke zin is deze ontwikkeling zorgwekkend, omdat bestuurlijke taken m.b.t. rechtshandhaving, weer overgaan naar de politie, zoals het van oudsher was. Toezien op de naleving van vergunningsvoorwaarden is het werk van de bestuursdienst en kan daarbij desgewenst de hulp inroepen van de politie en van andere mede-controlerende instanties.

Casus 2. De onhygiënische bakker te Lelydorp. Op 7 juli 2008 bereiken het Districtscommissariaat klachten van de burgerij over de bakkerij W.H, gevestigd te Lelydorp aan de Indira Gandhieweg, dat de hygiëne veel te wensen over laat. De DC vraagt de Adjunct Districtssecretaris (ADS) van het ressort Lelydorp terstond de zaak te controleren en te rapporteren, hetgeen ook direct gebeurt. Wat de ADS geconstateerd heeft, zijn: (i) de vergunninghouder zelf was niet in de zaak aanwezig, maar een chinees die als voorman werkt; bovendien werd deze chinees aangetroffen met bloot bovenlijf, terwijl hij bezig was de broden te sorteren en op de koop toe zonder een

bakkershandschoen. (ii) ook gaf hij in zijn rapport aan dat de zaak reeds was gesloten door het BOG vanwege de slechte hygiënische toestanden. Aan de hand van dit rapport vraagt de DC het BOG een onderzoek in te stellen. Het BOG constateert de volgende verzuimen van de vergunninghouder :

1. het bedrijf telt 7 werknemers en de vergunninghouder is de heer W.H.;
2. het gebouw is niet vrij van ongedierten (vliegende en kruipende);
3. de vloer vertoont oneffenheden;
4. de zakken met meel zijn op de vloer opgeslagen;
5. de blakers (bakpannen) zijn besmeurd;
6. Er ontbreekt een deur bij het toilet;
7. de werkmachines zijn besmeurd met vet;
8. de het gebouw van binnen en buiten is bevuild;
9. de werktafels zijn bevuild en vertonen naden;
10. er zijn geen pedaalvuilnisemmers aanwezig;
11. het riool is verstopt;
12. de medewerkers zijn niet medisch gekeurd

Het BOG beveelt het volgende:

1. het gebouw moet vrij van ongedierten (vliegende en kruipende) gemaakt en gehouden worden.
2. Het gebouw moet van binnen en buiten schoongemaakt worden.
3. De vloer moet glad gepleisterd of betegeld worden.
4. De zakken met meel moeten op stellages van tenminste 30 cm van de vloer afgemeten geplaatst worden.
5. De blakers (bakpannen) moeten regelmatig gereinigd worden.
6. Het toilet moet van een deur worden voorzien.
7. De werkmachines moeten schoongemaakt worden.
8. De werktafels moeten vervangen worden.
9. Er moeten voldoende pedaal vuilnisemmers aanwezig zijn.
10. de verstopping in het riool moet worden opgeheven.
11. De vergunninghouder en zijn helpers moeten zich jaarlijks medisch laten keuren zoals wettelijk is vereist.

De zaak van W.H. wordt onmiddellijk door het BOG, Afdeling Milieu Inspectie gesloten op grond van de aangetroffen onhygiënische situatie, als mede vanwege het gevaar voor de volksgezondheid en het Milieu,

De DC wordt hiervan door het BOG in kennis gesteld door middel van een rapport. Na drie weken wordt de zaak weer opengesteld door het BOG nadat de bakker alle aanbevelingen van het B.O.G. heeft opgevolgd.

In dit specifiek geval heeft de DC de vergunning niet ingetrokken en heeft ook geen enkele sanctie toegepast. M.i. had de DC tenminste een boete kunnen opleggen. Hij volstond met reparatoire maatregelen.

Ook bij deze casus valt de afwachtende houding op van de bestuursdienst, terwijl de DC een eigen apparaat heeft om controle en toezicht te houden om tijdig handhavend op te treden in het belang van de gemeenschap. Ook blijkt dat het B.O.G. in eerste instantie – na geconstateerde overtredingen, de zaak had gesloten, zonder dit evenwel aan de DC te rapporteren. Zo gaat dat eenmaal toe in de praktijk, dat diensten langs elkaar heen werken.

Casus 3. “De onhygiënische bakker te Houttuin”.

Op 27 januari 2005 wordt aan LZ op grond van het Decreet E-24 vergunning verleend om aan de Martin Luther Kingweg te Houttuin het beroep van banketbakker uit te oefenen. Naar aanleiding van klacht op 9 oktober 2007 inzake een onhygiënische situatie bij de Brood- en Banket Bakkerij N. gaan de Milieu Inspecteurs van het B.O.G. op onderzoek uit. Dit onderzoek plegen zij op 18 oktober 2007. Uit het onderzoek komt het volgende naar voren:

T.a.v. het gebouw:

- 1.Het gebouw is van binnen en buiten bevuild.
- 2.Het gebouw is niet insectenvrij.
- 3.Sporen van insecten en ratten zijn aangetroffen (uitwerpselen)

T.a.v. de werkruimte:

- 1.De vloer vertoont oneffenheden.
- 2.De vloer en wanden zijn bevuild.

T.a.v. toiletruimte:

1. De cistern van de closetpot functioneert niet naar behoren.
2. Er is geen zitting, geen deksel en/of een afdroogfaciliteit waargenomen.

T.a.v. de keuken:

1. De wanden, vloer en het aanrecht zijn bevuild.
2. De vloer vertoont oneffenheden.

T.a.v. het personeel:

Het personeel beschikt niet over adequate werkkleding en schoeisel.

T.a.v. het terrein:

1. Op het terrein is vuil, afval en oud bouw materiaal aangetroffen.
2. De septictank vertoont openingen aan het deksel.
3. Er is geen vetput aanwezig.

T.a.v. watervoorziening:

Betrokkene is niet aangesloten op het waterleidingnet.

Het B.O.G. beveelt het volgende aan:

Gebouw: het gebouw moet van binnen en buiten worden schoongemaakt; het gebouw moet vrij van insecten en ongedierte gemaakt en gehouden worden; de insecten en ratten moeten door een erkend bestrijdingsbedrijf worden bestreden, de vloer moet betegeld worden en de wanden moeten worden schoongemaakt, het toilet moet zodanig hersteld worden, zodat het geheel wederom behoorlijk kan functioneren (cistern, zitting en deksel aanbrengen), er moet een wasbak- voorzien van stromend water, zeep en een afdroogfaciliteit, aanwezig zijn, de wanden, vloer en kookaanrecht moeten schoon gemaakt worden en de vloer moet betegeld worden. het personeel moet aangepaste kleding en schoeisel aan hebben tijdens het verrichten van de werkzaamheden (muts, schorten, gesloten schoeisel, geen lang gelakte nagels en sieraden).

Voorts moet het terrein ontdaan zijn van vuil, afval en oude bouwmaterialen; de openingen aan het deksel van de septictank moet dicht gemetseld worden; ter opvang van keukenafvalwater moet de keukenafvoer worden aangesloten op een vetput. Deze moet geconstrueerd worden volgens de instructies van het BOG, afdeling Milieu Inspectie.

Voor wat betreft watervoorziening stelt B.O.G., dat de wateropslag tanks minimaal 1x per kwartaal gereinigd en gedesinfecteerd moeten worden en het water moet maandelijks micro-biologisch geanalyseerd worden.

Op grond van de bovenstaande waarnemingen van het B.O.G. werd de zaak gesloten door het BOG. De DC werd hiervan in kennis gesteld en na vier dagen stelde het B.O.G. de bakkerij weer open, nadat de vergunninghouder aan al de gestelde voorwaarden had voldaan. De DC gaf opdracht aan zijn bestuursambtenaren voor een hercontrole. Bij deze hercontrole bleek betrokkene werkelijk te hebben voldaan aan de voorwaarden van het B.O.G.. Het jaar daarop werd door betrokkene verlenging van zijn vergunning aangevraagd en vermeldenswaard is, dat hij aan al de voorwaarden voldeed van het B.O.G. en de Brandweer. De vergunning is bij verlenging wederom zonder problemen verleend.

Bij deze casus moest de handhaver het weer hebben van een klacht zijdens de burgerij. Mijn inziens moet dit uitzondering zijn. De burgerij moet ervan kunnen uitgaan dat de overheid als handhaver van wet en recht - ter bescherming van de gemeenschap – alert is. Elke keer blijkt dat het apparaat, dat verantwoordelijk is voor controle en toezicht op de naleving van wettelijke en vergunningsvoorwaarden, in de praktijk faalt.

Casus 4 .“ De eigenwijze rijstverkoper”.

Door de bewoners van de Indira Gandhieweg in het ressort De Nieuwe Grond is op 17 oktober 2008 een brief naar de DC geschreven over de grote billboards die een zekere A.J. bij zijn rijstbedrijf heeft geplaatst. Deze borden belemmeren het uitzicht op het verkeer. Vooral fietsers en bromfietsers ondervinden er last van. Ook komt er stank uit de winkel en er is geen parkeerterrein, waardoor de omwonenden last ondervinden van de geparkeerde auto's en vrachtwagens, die hun inrit belemmeren. Zij vragen zich verder af of betrokkene over een geldige vergunning beschikt. Wanneer de Adjunct

-Districtssecretaris op grond van de klachten de zaak gaat controleren, komt zij tot de bevinding, dat betrokkene niet beschikt over een vergunning en dat de borden inderdaad een belemmering vormen voor het verkeer. Deze bevindingen worden gerapporteerd aan de DC. Betrokkene krijgt de gelegenheid alsnog de vergunning aan te vragen en moet aan

de voorwaarden van LVV, B.O.G. en de Brandweer voldoen. De zaak wordt niet gesloten. Dit is een goed voorbeeld van gedogen tot ergernis van de gemeenschap. Ook in dit voorbeeld komt de DC in actie nadat burgers terecht erom hebben gevraagd. Er is hier ook geen sprake van bestuurlijk handhavend (preventief) beleid, terwijl de bestuursdienst bij uitstek de dienst is om te waken voor de belangen van de burgers.

Uit het bovenstaande kunnen wij opmaken dat er niet of nauwelijks naar behoren controle of toezicht is gehouden voor een preventief optreden, er dus geen pro-actief handhavingsbeleid bestaat. De DC komt in actie na klachten van de zijde van de burgers. Nimmer is een vergunning door de DC ingetrokken als sanctiemaatregel. Wat wel plaats vindt is dat de zaak voor een bepaalde tijd wordt gesloten. De overtreder krijgt ruimte zijn verzuim te herstellen.

In de praktijk heb ik ook kunnen constateren dat intrekkingen alleen plaatsvinden op verzoek van de belanghebbende, die het bedrijf beëindigt en dus zelf geen prijs meer stelt op de vergunning, of naar het buitenland vertrekt of wegens ziekte het beroep van winkelier niet meer kan uitoefenen.

In het volgende hoofdstuk zal ik ingaan op een ander soort vergunning die op grond van een andere wet wordt verleend door de DC.

Hoofdstuk 4

Handhaving volgens de Wet op drankhuizen en huizen van openbare gemakkelikheden⁵⁰

Ingevolge art. 2 van deze wet wordt vergunning verleend om eet- en drinkgelagen te mogen zetten alsook openbare gemakkelikheden (zoals Kermissen, danspartijen e.d.) te mogen organiseren. Dit zelfde artikel geeft ook aan welke sancties de DC kan stellen en ook aan welke personen alcoholische dranken verkocht mogen worden. De sluitingstijd van zo een zaak is in artikel 3 geregeld. Art. 6 geeft een zekere mate van beleidsvrijheid c.q. beoordelingsvrijheid ten aanzien van de sluitingstijd. De wet heeft ook voorwaarden verbonden aan de tussenpersoon, die de vergunninghouder in zo een inrichting mag bijstaan. De vergunning kan ook worden ingetrokken als de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunningsvoorwaarden. De politie voert het toezicht uit, ook de tussenpersoon zal zich moeten onderwerpen aan het toezicht van de politie. De handhavingautoriteiten zijn de bestuursambtenaren, het B.O.G. en de beampten van politie.

4.1 Vergunning voor het houden van een Openbare gemakkelikhed

Bij het organiseren van openbare gemakkelikheden, bijvoorbeeld bij het verstrekken van vergunning om een openbare kermis te mogen organiseren, kan de DC op verzoek van de vergunninghouder volgens artikel 10 van de Zondagsrustwet ⁵¹ ontheffing van de openingstijden op zondag verlenen om gedurende kerktijd en ook tussen 14.00 en 16.00 uur 's middags de winkel open te houden.

De algemene voorwaarden en maatregelen die de DC bij het verlenen van een Kermisvergunning stelt, zijn als volgt:

1. stopzetting van de activiteiten bij de minste wanordelikheden ter plaatse, zomede bij gevaar voor het publiek;

⁵⁰ G.B. 1944 no.65 en G.B. 1944 no. 66

⁵¹ G.B. 1948 no.134

2. de vergunninghouder(ster) zal de aanwijzingen gegeven door of vanwege de Opperbrandmeester op de eerste aanzegging moeten uitvoeren of doen uitvoeren;
3. er zullen geen kinderen beneden de leeftijd van 18 jaar zonder geleiders na 20.00 uur worden toegelaten tot de kermis;
4. alcoholhoudende dranken zullen niet worden geschonken, toegediend of verstrekt aan personen, die kennelijk dronken, opgewonden of minderjarig zijn;
5. alle installatie c.q. aansluitingen moeten door de Energie Bedrijven Suriname worden goedgekeurd;
6. voor de verlichting in de tenten waar eetwaren en alcoholhoudende dranken zullen worden verkocht moeten T.L. buizen worden geplaatst;
7. in de eettentent waar etenswaren en alcoholhoudende dranken worden verkocht moet er steeds goed drinkwater in voldoende mate aanwezig zijn, en schoon water voor het wassen van glazen en borden;
8. voor het uitstallen van eetwaren moet een goed sluitende stofvrije kast zijn;
9. er moeten voldoende vuilnisbakken zijn met goed sluitende deksel;
10. er moet ter plaatse een lokaliteit voor de sanitaire inspectie zijn;
11. het personeel dat eetwaren en alcoholische dranken bereidt en/of verkoopt moet zich volgens de wet⁵² medisch laten keuren bij de afdeling Foodhandlers van het B.O.G.,
12. er mag geen geluidshinder veroorzaakt worden aan de omwonenden;
13. draaimolens, luchtwielen en carrousels dienen te voldoen aan de door de Afdeling Veiligheidsinspectie van het Ministerie van Arbeid te stellen voorwaarden;
14. het terrein moet steeds schoon worden gehouden;
15. voor de jeugd moeten zowel educatieve en recreatieve tenten aanwezig zijn;
16. op het terrein moeten er toiletgroepen en andere sanitaire voorzieningen aanwezig zijn, die goedgekeurd dienen te zijn door het B.O.G.
17. het aantal toegestane goktafel per kermis mag maximaal 2 (twee) bedragen;

⁵² G.B. 1953 no. 170 en bij Staatsblad van 2 november 1957 S.B. 99;

Bijzondere voorwaarden en maatregelen met betrekking tot goktafel tijdens een openbare kermis:

- de goktafels mogen niet vóór 10.00 uur des namiddags voor het publiek getoond worden, en op on- en feestdagen, alsook vakantiedagen vanaf 12.00 uur;
- participatie van kinderen is ten strengste verboden;
- de inzetten van het bedrag van SRD. 25,-- (vijf en twintig Surinaamse dollars) mag niet worden overschrijden;
- overtreding van deze voorwaarden zal tot sluiting c.q. verwijdering van de tafels leiden.

Een afschrift van de vergunning wordt verzonden naar de Directeur van Handel en Industrie, de Ressortleider van het ressort, de Gewestelijke Politie-Kommandant, de Secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken en de verzoeker.

4.2 Vergunning voor het zetten van eet- en drinkgelagen

De voorwaarden en maatregelen, die de DC stelt bij het verlenen van vergunning voor het opzetten van een inrichting voor de verkoop van eet-en drinkgelagen, zijn als volgt:

De DC kan de inrichting sluiten op grond van de volgende overtredingen:

1. Alcoholhoudende dranken zullen niet worden geschonken, toegediend of verstrekt aan personen die kennelijk dronken, opgewonden of minder dan zestien jaar oud zijn en andere categorieën van personen, wanneer die te eniger tijd door de Districtscommissaris wordt verboden;
2. de inrichting wordt onmiddellijk gesloten en alle drankverkoop geheel gestaakt, zodra en zolang men zich ter plaatse of in de nabijheid luidruchtig gedraagt en/of er enige onrust, spanning, twist of verzet zich ter plaatse of in de nabijheid mocht voordoen;
3. de vergunninghouder/ster mag alleen in de inrichting als tussenpersoon doen optreden, degenen tot wiens optreden als zodanig door de Districtscommissaris toestemming is verleend;
4. in de lokaliteit waarin de inrichting wordt aangehouden, mag zonder toestemming van de Districtscommissaris geen ander bedrijf worden uitgeoefend;

5. het eet- en drinkgerei moet na gebruik onmiddellijk worden gereinigd, waartoe voldoende zuiver water in de inrichting aanwezig moet zijn en in zindelijke staat moet worden gehouden;
6. het erf en riool in de directe omgeving van het gebouw moeten steeds schoon worden gehouden;
7. personen, lijdende aan besmettelijke ziekte of ernstige huidziekten, dan wel personen die naar het oordeel van een door de Districtscommissaris aan te wijzen geneesheer, als bacillendrager beschouwd worden, mogen niet in het bedrijf werkzaam zijn of blijven;
8. de gelagkamer moet voor bezoekers worden ingericht;
9. er moet gezorgd zijn voor een ruime keuken met een vloeroppervlak van tenminste 20 m², die aan de volgende voorwaarden voldoet:
 - a. in de keuken moet er een wasbak zijn met vaste aan- en afvoer, alsmede een aanrecht;
 - b. in de keuken moet er een goed sluitende insectenvrije kast zijn voor het opbergen van keukenbenodigdheden;
 - c. in de keuken moet er een goedsluitende vliegenvrije kast zijn voor het tijdelijk opbergen van voedingsmiddelen.
10. bij de bar moet er een wasbak zijn met vaste aan- en afvoer, alsmede een aanrecht;
11. bij de bar moet er een goed sluitende insectenvrije kast zijn voor het opbergen van drinkglazen;
12. voor de bezoekers moeten er twee toiletten zijn voor dames en heren afzonderlijk, die vanuit de gelagkamer via een voorportaal toegankelijk moeten zijn;
13. in dit voorportaal moet een wasbak worden geplaatst met vaste aan- en afvoer;
14. voor het personeel moet er een kleedkamer zijn, voorzien van haakjes;
15. voor het opslaan van de voorraad of softdrinks en bier moet er een magazijn aanwezig zijn met een vloeroppervlak van tenminste 12 m²;
16. de ventilatie moet doelmatig zijn door het plaatsen van een voldoende aantal ramen;
17. voor de verlichting moeten er T.L. buizen worden geplaatst;
18. de vloer alsmede de muren moeten glad worden afgepleisterd;
19. het benedengebouw moet van binnen en buiten worden geschilderd;

20. betrokkene en zijn/haar personeel moeten zich jaarlijks medisch laten keuren bij de afdeling Foodhandlers van het B.O.G.,

De intrekking van de vergunning voor het zetten van eetgelagen vindt in de volgende gevallen plaats:

1. de vergunninghouder/ster of diens gemachtigde kamers verhuurt en/of van korte tijd ten gebruik stelt al dan niet tegen betaling (vergoeding) met de wetenschap, althans het vermoeden dat die voor het plegen van ontucht door derden zullen worden gebruikt;
2. misbruik van drank wordt gemaakt;
3. ter plaatse handelingen worden gepleegd, in strijd met de rust, orde en goede zeden;
4. de vergunningshouder(ster) zijn/haar belastingen en andere schulden aan de staat niet voldoet volgens de terzake vastgestelde invorderingsvoorschriften of niet met de Ontvanger der Directe belastingen te Paramaribo ten genoegen van de Minister van Financiën een bevredigende betalingsregeling heeft getroffen dan wel zo'n regeling niet stipt naleeft;
5. er openbare vermakelijkheden zoals danspartijen gehouden worden;
6. in de inrichting of in de nabijheid daarvan amusement- en/of hazardspelen worden geëxploiteerd of geplaatst;
7. indien de vergunningshouder(ster) er geen zorg voor draagt, dat het erf of perceel waar het bedrijf of beroep wordt uitgeoefend alsmede het daaraan grenzende gedeelte van het voetpad, behorende bij de openbare weg, gezuiverd is van autowrakken, afgedankte meubels, machines en huishoudelijke apparatuur, wied, vuilnis of afval en er geen voor de volksgezondheid en het milieu schadelijke afvalstoffen worden geplaatst of gestort;
8. indien de alcoholische dranken niet gescheiden van andere dranken en/of goederen worden geëtaleerd c.q. opgeslagen;
9. indien zowel de grote als de kleine kookgascilinders niet middels een koperen leiding buiten het gebouw worden geïnstalleerd en niet beschermd zijn tegen zonnestraling;

10. indien in de winkelruimte geen droogpoederblusser met een inhoud van 10lbs aan blusstof worden opgehangen; indien blijkt dat het blusmiddel geen jaarlijkse controle door een erkende deskundige heeft ondergaan;

Voorts moet de vergunninghouder(ster) van een vergunning voor het zetten van drinkgelagen van alcoholhoudende en niet-alcoholhoudende dranken, alsmede gedistilleerd zich aan het volgende houden:

1. De inrichting dient binnen zes maanden na dagtekening van de beschikking, waarbij de vergunning is verleend, te worden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken;
2. De vergunning zal als vervallen worden verklaard, wanneer de inrichting niet binnen zes maanden na de dagtekening van de vergunningsbeschikking in gebruik is genomen;
3. Alvorens met de verkoop van gedistilleerd wordt aangevangen, moet door de vergunninghouder(ster) het gedistilleerdrecht worden voldaan bij de Ontvanger der Invoerrechten en *Accijnzen* te Paramaribo en voorts elk jaar bij vooruitbetaling in de maand januari.

Een afschrift van de vergunningsbeschikking wordt verzonden naar de diverse controlerende instanties, zoals de Directeur van Handel en Industrie, de Ressortleider van het ressort, de Gewestelijke Politie-Commandant te Geyersvljijt, het B.O.G., de Secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken en de verzoeker.

4.3 De handhaving van de vergunningsvoorwaarden in de praktijk

Handhaving van de vergunning, verleend voor het opzetten van een inrichting (Bar/Reataurant) voor de verkoop van van eet-en drinkgelagen.

De toezichthouders hierbij zijn de bestuursambtenaren, het BOG en de politie. De wet noemt in deze expliciet de politie als handhavinginstrument. Ook hier wordt een overtreding geconstateerd door een der genoemde ambtenaren of door de burgerij, die dan een klacht indient. Bij overtreding van regels betreffende de hygiëne en volksgezondheid wordt onmiddellijk door het B.O.G. overgegaan tot sluiting van de zaak.

Dit is bijvoorbeeld gebeurd een heel bekend geval, waarbij een Chinese restauranthouder, stroop, welke bestemd was voor verkoop aan het publiek, oploste in zijn wasmachine.

Bij andere geconstateerde overtredingen in de avonduren door de politie kan de politie ook direct overgaan tot sluiting. Wanneer bijvoorbeeld er regelmatig vechtpartijen plaatsvinden of wanneer een barhouder zijn bar gebruikt als bordeel . De DC wordt terstond door de politie gerapporteerd en de vergunninghouder wordt aangezegd en aangeschreven zijn activiteiten te staken onder bedreiging van intrekking van de vergunning. Wanneer blijkt dat de vergunninghouder geen gehoor geeft aan deze opdracht, dan gaat de DC over to intrekking van de vergunning. De sanctie die in deze ingesteld wordt, is de herstel sanctie.

Casus 1. De onverschillige warung verkoopster te Domburg .

Op 22 februari 2005 werd aan I.T wederom vergunning verleend voor 3 jaar om op het voorland van Domburg nabij de Openbare Markt een inrichting te hebben voor het zetten van eet- en drinkgelagen voor wat het laatste betreft van niet alcoholhoudende en alcoholhoudende dranken alsmede van gedistilleerd (Vergunning voor Bar en Restaurant). Tijdens een routine inspectie op 24 juni 2005 van het B.O.G. hebben de milieu inspecteurs het volgende waargenomen in de zaak van betrokkene.

T.a.v. het gebouw:

Het gebouw is van binnen en buiten bevuild en er is ook geen toilet aanwezig.

T.a.v. de keuken:

De zinkplaten in de keuken vertonen openingen (lekkages bij regenweer); de vloer, wanden en het plafond zijn bevuild, zo ook het keukengerei en het aanrecht; het keukengerei is niet in de kast opgeslagen; afwezigheid van stromend water; in het gebouw is een aantal autobatterijen aangetroffen; in het gebouw komen er ratten voor, alsook katten; rauw – en gekookt vlees zijn in een vriezer opgeslagen en de vergunninghoudster is niet in het bezit van een geldig medisch keuringscertificaat.

Het BOG beveelt het volgende aan:

1. Het gebouw moet van binnen en buiten grondig worden schoongemaakt en moet worden geschilderd.
2. Er moeten twee afzonderlijke toiletten voor dames en heren worden gebouwd.

3. De zinkplaten moeten vervangen worden.
4. De vloer, wanden, plafond, keukengerei en het aanrecht moeten worden schoongemaakt.
5. Er moet een kast aanwezig zijn voor het opslaan van keukenbenodigdheden.
6. De autobatterijen moeten worden verwijderd.
7. Het gebouw moet zodanig worden schoongemaakt, en zodanig dat het vrij van ratten is
8. De aanwezigheid van katten is ten strengste verboden.
9. Rauw en gekookt vlees moet gescheiden worden gehouden.
10. De vergunninghoudster moet in het bezit zijn van een geldig medisch ‘foodhandlers’ keuringscertificaat.

Gelet op de onhygiënische toestand van het bedrijf en het gevaar voor de volksgezondheid is het bedrijf direct gesloten. Op 5 juli 2005 kreeg de DC van het BOG de rapportage met de aanbeveling dat de zaak gesloten blijft totdat betrokkene voldoet aan de gestelde voorwaarden. De DC heeft de vergunning *niet* ingetrokken en ook geen boete laten betalen. De vergunninghoudster heeft de vergunning intussen overgedragen aan een derde. Zij heeft nimmer aan de voorwaarden voldaan van het BOG.

Ook bij deze casus is duidelijk dat de onhoudbare situatie de bestuursdienst niet opviel, maar in actie kwam na rapportage van het BOG . In alle voorgaande gevallen was het de burgerij die de bestuursdienst om ingrijpen moest vragen. Hoe kan de bestuursdienst meewerken aan de overdracht van de vergunning, ondanks het feit, dat niet voldaan werd aan de gestelde voorwaarden voor herstel.

Casus 2. “Onhygiënische toestand in Bar en Restaurant te Lelydorp”.

Op 31 maart 1999 wordt aan een zekere L.B.G. vergunning verleend om aan de Indira Gadhiweg no.536 een inrichting te mogen hebben voor het zetten van eet- en drinkgelagen en voor het - wat het laatste betreft – zetten van alcoholhoudende- en niet alcoholhoudende dranken alsmede van gedistilleerd. Bij een routine onderzoek van de bestuursopzichter bleek dat:

1. de keukenvloer, aanrecht, wanden en vensters bevuild zijn;

2. er kikkers in het regenwater in de keuken voorkomen;
3. de vliegkast in de keuken vies en kapot is;
4. er in de keuken geen dubbele wasbak aanwezig is, ook geen aanrecht met stromend water;
5. de afvoer van het toilet naast de winkel is gekoppeld aan de afvoer van de winkel;
6. het dak van de keuken gaten vertoont en is niet helemaal geplafonneerd;
7. er rauw vlees en gekookt vlees samen worden opgeslagen;
8. er geen toiletten voor bezoekers aanwezig zijn'
9. de helpers niet medisch gekeurd zijn;
10. de vuilnisbakken geen deksels hebben.

De DC vraagt het BOG op 13 juni 2001 ook een inspectie te doen. Het B.O.G. komt ook tot dezelfde bevindingen. De DC schort op 26 juni 2001 de werking van de vergunning op voor de duur van 4 maanden. Met de uitdrukkelijke voorwaarde dat als de zaak binnen de genoemde periode toch nog wordt geëxploiteerd, de vergunning zal worden ingetrokken. Ook moet de vergunninghouder binnen de gestelde periode de opgesomde manco's herstellen.

Een goed voorbeeld van de bestuursdienst, zoals het hoort. Dit lijkt meer op uitzondering dan regel.

4.4 Handhaving bij vergunning voor openbare vermakelijkheden (danspartijen en openbare kermis)

Hier gaat het om kermissen, openbare danspartijen en dergelijke.

De handhavinginstrumenten hier zijn meestal de politie en de Brandweer.

De Brandweer treedt op als blijkt dat de brandveiligheid in gevaar is en de brandveiligheidsvoorwaarden overtreden worden. Aan de Brandweer wordt ook een kopie van de vergunning verzonden. Ook als blijkt dat er door een bepaalde handeling gepleegd door de organisatoren van de vermakelijkheid brandgevaar dreigt, treedt de brandweer op en kan het evenement stopzetten.

De politie zal handhaven wanneer de vergunningsvoorwaarden worden overtreden en wanneer er vecht- en schietpartijen uitbreken. In het ergste geval zal de politie de

activiteit stoppen. De politie is wel constant aanwezig bij zo een openbare vermakelijkheid voor de handhaving van orde en rust. In sommige districten zijn de bestuursambtenaren ook aanwezig. Bij ongeregelheden bij een kermis kan de DC de vergunning voor de hele periode van de activiteit intrekken. Ook hier wordt geen boete opgelegd. De reparatoire sanctie is de meest gehanteerde.

Casus 3. “Verboden goktenten” tijdens een openbare kermis

Aan een zekere P.B wordt op 18 april 2008 vergunning verleend om aan de De Craneweg te Lelydorp op het terrein van het Multifunctioneel Gemeenschapscentrum Bangun Muda op de vrijdagen 18, 25 april en 2 mei 2008 en op de zaterdagen 19, 26, april en 3 mei 2008 telkens van 20.00 uur tot 02.00 uur aldaar openbare danspartijen te houden onder uitdrukkelijke bepaling om geen entree te heffen. Bij deze vergunning gelden ook de algemene voorwaarden als eerder genoemd. De politie van het ressort Lelydorp gaat op 18 april 2008 voor controlewerkzaamheden naar het voormelde Gemeenschapshuis en treft het volgende aan:

1. de vergunning, welke strikt persoonlijk is (een verbintenis) is onderverhuurd aan een zekere G.A.
2. Er waren goktenten opgesteld, terwijl in de vergunning duidelijk is opgenomen dat er geen goktenten geplaatst mogen worden.

Op grond van deze overtredingen sluit de politie de danspartij direct en stelt de DC hiervan diezelfde avond in kennis. Door de politie werden ook de goktafels in beslag genomen. Een saillant onderdeel van deze casus is dat de agent die de goktafels in beslag heeft genomen door de onderverhuurder is beschuldigd van ontoelaatbare praktijken met als gevolg dat de betrokken agent buiten functie gesteld werd. De DC heeft aan de vergunninghouder medegedeeld dat hij op het kompas van de politie vaart en dat betrokkene de voorwaarden ernstig heeft overtreden. Na deze avond heeft de organisatie de kermis niet meer georganiseerd. Uit stukken heb ik mogen constateren dat de vergunning niet werd ingetrokken.

De bestuursdienst gaat hier niet vrij uit wanneer gelet wordt op de handhavende taak en rol. Wachten totdat andere diensten rapporteren, halve maatregelen nemen en geen toepassing van volwaardige sancties.

Casus 4.” Vechtende menigte”.

Op 10 augustus 2007 is door de DC aan P.B. vergunning verleend voor het houden van een kermis des weekends in de maanden augustus en september aan de Indira Gandhiweg in het ressort De Nieuwe Grond. De tijd van de kermis is gesteld van 19.00-02.00 uur. Op de nacht van 17 en 18 augustus omstreeks 03.25 uur wordt de politie van het Station via de meldkamer gemeld dat alwaar de kermis wordt gehouden een vechtpartij is uitgebroken. De politie gaat er naar toe en bleek dat er nog een muziekformatie aan het optreden was. Ook bemerkte de politie een chaotische sfeer langs de openbare weg; de auto's waren ook hinderlijk geparkeerd. Dit was aanleiding voor de politie het geheel stop te zetten, omdat bleek dat de vergunninghouder zich niet hield aan de vergunningsvoorwaarden. Nadat de politie alles had stopgezet en het terrein wilde verlaten heeft het publiek de politieambtenaren en het dienstvoertuig bekogeld met bierflessen en bierblikjes. Ook heeft men met bier gesmeten op de politie ambtenaren. De politie treedt niet op tegen deze strafbare gedragingen van het publiek en volstaat met een rapportage aan de DC, die de vergunning op 21 augustus 2007 intrekt.

Restauranthouders nemen het niet zo nauw met de hygiëne, waardoor de volksgezondheid in gevaar gebracht wordt; ook andere vergunninghouders, die hun plichten verzaken en weinig rekening houden met het publiek belang. Ook de bewaker van het publiek belang neemt het niet zo nauw door niet streng genoeg op te treden. De DC gaat niet eens over tot het intrekken van de vergunning. De overtreders worden wel ernstig berispt en in bepaalde gevallen wordt de zaak voor slechts een bepaalde tijd gesloten. Het is vaak het BOG dat de Bars en Restaurants sluit en pas ,nadat de vergunninghouders de overtreding hebben hersteld de zaak weer open laat gaan. Bij openbare gemakkelijheden is het de Politie, die de activiteit stopzet en volstaat met rapportage aan of afstemming met de DC.

Hoofdstuk 5

Handhaving volgens de Hinderwet⁵³

5.1 Hinderwet

Ook volgens deze wet is de DC bevoegd vergunning te verlenen.

De vergunning wordt verleend tot wederopzeggens door de DC. De Hinderwetvergunning wordt dus niet verleend door het Ministerie van Handel en Industrie (HI). Alleen de exploitatievergunning wordt door HI verleend. Deze twee instanties hebben vaker met elkaar overhoop gelegen, omdat de bedrijfsvergunning door H.I. verleend werd, terwijl belanghebbende nog niet over een hinderwetvergunning, uitgegeven door de DC beschikte. In het district Wanica wordt eerst gewacht totdat de belanghebbende over een bedrijfsvergunning beschikt alvorens de DC de Hinderwetvergunning verleent. De wetgever heeft met deze wet voor ogen gehad om het veroorzaken van gevaar, schade of hinder door inrichtingen, aan derden te voorkomen.

Voor advies inzake de Hinderwet wordt tevens advies bij het Ministerie van Arbeid, Technologie en Milieu, het Ministerie van H.I. en bij de Dienst Elektrificatie Voorziening van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen ingewonnen. Bij het doen van onderzoek is het verplicht aanplakkingen in de omgeving te doen alwaar het bedrijf zal worden gevestigd. Dit, om de burger ervan in kennis te stellen dat machines zullen kunnen worden opgesteld die de burgerij hinder en overlast kunnen bezorgen. Alvorens een vergunning wordt aangevraagd krachtens de Hinderwet zal de aanvrager eerst een verzoek tot het verkrijgen van een bedrijfvergunning moeten doen bij het ministerie van H.I. Pas als deze vergunning verleend is, komt de aanvrager in aanmerking voor een vergunning krachtens de Hinderwet verleend door de Districtscommissaris. Voor het opzetten van een inrichting of zaak waarin machines worden opgesteld worden er diverse soorten vergunningen verleend, te weten:

- een exploitatievergunning van het Ministerie van H.I.,
- een hinderwetvergunning van de DC en

⁵³ GB1930 no.64 gewijzigd SB 2000 no.63

- een winkelvergunning de DC, indien er bijvoorbeeld machines en andere aanverwante artikelen zullen worden verkocht;
- een fabrikantenvergunning, indien het gaat om de exploitatie van een fabriek, afgegeven door H.I.
- nog een vergunning van de DC, indien het bijvoorbeeld een meubelbedrijf, voor het uitoefenen van het beroep van meubelmaker.

Vermelding verdient dat het Nimos ook gevraagd wordt advies uit te brengen alvorens over te gaan tot het verlenen van de Hinderwetvergunning dit omdat er ook milieuverontreiniging kan ontstaan van de bodem, lucht en water.

De Hinderwetvergunning wordt niet alleen aangevraagd wanneer het om een nieuwe vergunning gaat, maar ook als volgens (art.9):

- de inrichting wordt uitgebreid;
- de aard van de inrichting verandert ten gevolge van het invoeren van een andere werkwijze;;
- een inrichting die 4 jaren heeft stilgestaan opnieuw in werking wordt gebracht;
- een inrichting na te zijn verwoest in de zin van de Hinderwet, hersteld wordt.

Bij niet naleving van de voorwaarden kunnen er sancties gesteld worden volgens art.12 lid 1, t.w.:

1. gelegenheid geven het gepleegde verzuim te herstellen;
2. intrekken van de vergunning
3. het stellen van nieuwe voorwaarden.

Gaat de vergunninghouder in beroep tegen de genomen maatregel, dan heeft het beroep geen schorsende werking.

De president kan straten, wijken en plaatsen aanwijzen waar bepaalde categorieën inrichtingen helemaal niet mogen worden opgericht, dan wel zonder vergunning, een bevoegdheid waar er nauwelijks gebruik van gemaakt wordt, bijvoorbeeld om woonwijken te beschermen tegen de vestiging van bedrijven, die op industrieterreinen thuishoren.

In de aanvraag moet zo specifiek mogelijk op een plattegrond worden aangegeven op welke plaats, welke machines er zullen worden opgesteld, het merk van de machines, de zwaarte en de voltage van de machines die zullen worden opgesteld en in gebruik genomen zullen worden. Deze omschrijving is terug te vinden in artikel 4.

Door middel van een aanplakking worden de omwonenden van het nog op te zetten bedrijf in kennis gesteld van het voornemen van de vergunningaanvrager. De aanvraag wordt voor de omwonenden gebracht om er inzage van te nemen via een van de armen (bestuursambtenaren) die de DC tot zijn beschikking heeft. De burens hebben op zo een manier de gelegenheid hun bezwaar aan te tekenen bij de bestuursambtenaar, die de burens hoort dan wel door schriftelijke bezwaren bij de DC in te dienen. Zoals eerder aangegeven is de DC bevoegd vergunning te verlenen (art.1), na adviezen te hebben ingewonnen bij het hoofd van de Brandweer en Brandpreventie, de afdeling Elektrificatie, het B.O.G., de Gewestelijke Politie Commandant, Arbeidsinspectie en het Nimos. Daarnaast wordt er ook een onderzoek ingesteld door de bestuursambtenaar, die terzake een rapport uitbrengt. De brandweer en de bestuursambtenaar zijn in deze de belangrijkste instanties die moeten zorgen voor de controle en de naleving van de vergunningsvoorwaarden.

De Beleidsvrijheid van de DC wordt ook strekt ingeperkt. Tot afwijzing van de aanvraag kan de DC alleen overgaan , waanner er vrees bestaat voor:

- gevaar;
- schade aan eigendommen, bedrijven of gezondheid;
- hinder van ernstige aard waartoe behoort:
 1. het ter bewoning ongeschikt/ minder geschikt maken van woonhuizen, het belemmeren van het gebruik van scholen en ziekenhuizen etc.
 2. het verspreiden van vuil of walgelijke uitdampingen of geuren.

Ondanks de beperkte beleidsvrijheid die de Hinderwet biedt, neemt de DC ook de schade van het milieu mee en laat in sommige gevallen het Nimos een (her)onderzoek doen. De vergunning kan ook voorwaardelijk worden verleend wanneer blijkt dat door het stellen van voorwaarden aan het bezwaar van gevaar, schade of hinder kan worden tegemoet gekomen. In dit geval kan de uiteindelijke vergunning niet worden geweigerd.

De DC verleent de vergunning onder de volgende voorwaarden:

1. de elektromotor(en) dient (en) radiostoringvrij te worden gemaakt;
2. de elektrische energie mag alleen worden aangewend voor het gebouw (terrein) waarover de aanvrager(ster) uit eigen hoofde beschikking heeft;
3. zodra de werken gereed zijn, moeten deze alvorens tot de exploitatie mag worden overgegaan op kosten van de aanvrager(ster) door of vanwege de Districtscommissaris zijn goedgekeurd;
4. zo dikwijls de Districtscommissaris het nodig acht zal/zullen de motor(en) aan een keuring worden onderworpen, waarvan de kosten en ook de eventuele nadelige gevolgen daarvan ten laste van de vergunninghouder(ster) komen;
5. indien de vorenbedoelde werken gedurende een jaar achtereen niet zijn geëxploiteerd, zullen zij - alvorens wederom in exploitatie te nemen - opnieuw moeten worden gekeurd;
6. uiterlijk zes maanden na dagtekening van de beschikking , waarbij de vergunning is verleend, zal de inrichting voltooid en in werking moeten zijn gebracht;
7. de opstelling van de motoren moet zodanig geschieden dat brandgevaar zoveel mogelijk wordt voorkomen;
8. het fundament waarop de motor(en) geplaatst is, moet van voldoende sterkte zijn opdat omwonenden geen hinder ondervinden van het trillen van de bodem door het stoten van de motor(en);
9. alle bij de installatie behorende bewegende delen moeten zodanig worden afgeschermd dat deze geen gevaar opleveren voor het bedienend personeel;
10. in het gebouw waarin de motor(en) geplaatst is (zijn) moet een droogpoederblusser met een inhoud van 10 lbs aan blusstof worden opgehangen, alsook een bak gevuld met 0,2 m³ zand en dient een deugdelijke schop steeds aanwezig te zijn teneinde een begin van brand onmiddellijk te kunnen blussen, tenzij het gebouw voorzien is van een brandblusleiding;
11. in het gebouw waarin de motor(en) geplaatst is (zijn), moeten de gangen tussen de verschillende werktuigen en de wanden van het gebouw van voldoende breedte zijn.
12. de loods moet zodanig worden ingericht, dat er steeds voldoende licht en ventilatie aanwezig zijn;

13. de vloer van de werkplaats moet verhard zijn en uit brandwerend materiaal zijn vervaardigd;
14. de wanden van de werkplaats moeten uit steen of ander brandwerend materiaal zijn opgetrokken tot een hoogte van tenminste 1,25 m.
15. de elektrische installatie moet door een daartoe bevoegde installateur worden aangelegd met inachtneming van de installatievoorschriften;
16. alle geleidingen moeten zodanig worden geplaatst dat ze geen obstakels vormen.
17. voor de werknemers moeten ter plaatse aanwezig zijn: doelmatig ingerichte, goed geventileerde kleder bergplaatsen; voldoende goed drinkwater; goede schaft- en wasgelegenheden; persoonlijke beschuttingsmiddelen naar de aard der te verrichten werkzaamheden; deze moeten steeds in goede staat van onderhoud verkeren.
18. de compressor moet op een daarvoor berekende fundering worden bevestigd en trillingvrij zijn;
19. alle elektrische apparaten, die door een defect onder spanning kunnen komen te staan, moeten deugdelijk geaard zijn;
20. de kunstverlichting moet voldoende en aangepast zijn aan de te verrichten werkzaamheden;
21. het afzuigstelsel moet voorzien zijn van een condensatiebak met water en de uitlaat moet boven het hoogste gebouw binnen een straal van 100m uitsteken;
22. nabij de werkplaats moet er een bord met daarop het opschrift "ROKEN EN OPEN VUUR VERBODEN" worden aangebracht (lettergrootte 10cm.);
23. in de werkplaats moet er een droogpoederblusser met een inhoud van tenminste 7kg. aan blusstof worden opgehangen;
24. ter plaatse moet er een vaste slanghaspel worden aangebracht met de volgende vereisten:
 - a. een centrale waterinvoer aangesloten op het waterleidingnet;
 - b. een rubberslang met een binnendiameter van 20mm en een lengte van 20m welke tegen knikken en dichtknijpen is bestand;
 - c. een afsluitbare straalpijp met een mondstuk van 6mm. en een worplengte van tenminste 3m. De slanghaspel moet zijn aangesloten op een vat, met een inhoud van tenminste 500 liter water die is aangesloten op een nood

stroomaggregaat, die bij een spanningsval of stroomstoring de toevoer van water bij een eventueel gebruik niet onderbreken;

26. de blusmiddelen met inbegrip van de slanghaspel moeten steeds voor onmiddellijk gebruik beschikbaar zijn en jaarlijks worden gecontroleerd door een deskundige;

27. voor verf, tinner e.d. moet er een speciaal daarvoor bestemde opslagplaats worden opgezet;

28. de vergunningshouder(ster) dient er zorg voor te dragen dat het erf of perceel waar het bedrijf of beroep wordt uitgeoefend, alsmede het daaraan grenzende gedeelte van het voetpad, behoren bij de openbare weg, gezuiverd is van autowrakken, afgedankte meubels, machines en huishoudelijk apparatuur, wier, vuilnis of afval en er geen voor de volksgezondheid en het milieu schadelijke afvalstoffen worden geplaatst of gestort.

29. wanneer het later nodig blijkt meerdere of andere voorwaarden of bepalingen aan deze vergunning te verbinden, zal de vergunningshouder zich daaraan moeten onderwerpen.

Een afschrift van de vergunning wordt verzonden naar de Directeur van Handel en Industrie, de ressortleider van het ressort, de Gewestelijke politie Kommandant te Geversvljijt, de Secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken en de verzoeker.

5.2 Handhaving in de praktijk van de voorwaarden, verbonden aan de Hinderwetvergunning

De toezichthouders hier zijn: bestuursambtenaren, politie, brandweer, Nimos en Arbeid. Vaker wordt door een klacht uit de samenleving de overtreding geconstateerd die last van lawaai, hinder of stank ondervinden. Ook wanneer een oplettende bestuursambtenaar zijn controle werkzaamheden uitoefent kan de overtreding aan het licht komen. Als blijkt dat er een brandgevaarlijke situatie heerst, zal de brandweer door de DC gevraagd worden op inspectie uit te gaan en een rapport voor de DC uit te brengen. Wanneer er daadwerkelijke sprake is van brandgevaar zal belanghebbende worden aangeschreven door de DC om zich te houden aan de voorwaarden gesteld door de brandweer. Bij last van stank zal de DC het Nimos en BOG vragen een onderzoek in te stellen, ook hier zal betrokkene zich

dienen te houden aan de milieuregels. Bij het optreden van lawaai vraagt de DC het Ministerie van Arbeid een geluidmeting te doen en als blijkt dat de vastgestelde decibel is overschreden zal de vergunninghouder ook door de DC hiervan in kennis worden gesteld en dienen zij zich ook hier aan te houden. De aanschrijvingen worden allemaal gedaan onder bedreiging van intrekking van de vergunning.

Casus 1.” De enthousiaste meubelmaker”

Aan de N.V. M.R.M.I. wordt op 10 april 2002 een Hinderwetvergunning verleend door de DC tot wederopzeggens en op 25 februari 2005 een fabrikantenvergunning voor het vervaardigen van meubelen door het Ministerie van H.I. verleend voor de tijd van 3 jaar. Uit een plaatselijk onderzoek van de Onderzoeksambtenaren en het Wnd. Hoofd van de afdeling Bedrijfsvergunningen en van de Economische Controle Dienst van het Ministerie van H.I. op donderdag 17 mei 2007 zijn er diverse gronden aangevoerd voor het intrekken van de vergunning:.

a. Overtreding van de Hinderwetvergunning⁵⁴

1. De vergunninghouder heeft toestemming tot het in gebruik nemen van een 10-tal machines onder bepaalde voorwaarden, maar heeft desondanks meerdere machines in gebruik genomen, welke machines hinder en geluidsoverlast veroorzaken.
2. De vergunninghouder blijft, ondanks meerdere malen te zijn aangemaand door de ECD van het Ministerie van H.I. weigerachtig om voldoende persoonlijke beschuttingmiddelen (veiligheidsattributen w.o. veiligheidsschoeisel) voor de medewerkers aan te schaffen. Onderzoek heeft uitgewezen dat het overgrote deel van het personeel in badslippers zijn werkzaamheden uitvoert.
3. De aanvangstijd van de bedrijfsactiviteiten is gesteld op 08.00 uur en sluitingstijd op 17.00 uur. Verder mogen de machines na.13.30 uur niet in gebruik worden genomen. Toch is gebleken dat de vergunninghouder structureel tot na 13.30 uur, en in enkele gevallen en vooral in de weekenden tot na middernacht, bedrijfsactiviteiten uitvoert, waarbij de machines normaal in gebruik worden genomen.

⁵⁴ Beschikking van de DC betreffende de Hinderwetvergunning d.d. 10 april 2002, no.472/01:

4. Houtafval moet dagelijks worden opgeruimd. Onderzoek heeft uitgewezen, dat er zich bergens met houtafval op de openbare weg bevinden, welke door de vergunninghouder, althans met zijn medeweten aldaar zijn gedeponeed. Dit afval heeft tevens de afvoer (straatriolering) volledig verstopt.

b. Overtreding van de bedrijfsvergunning⁵⁵

1. Sluittingstijd: volgens de vergunning is het verboden om na 15.00 uur gebruik te maken van machines die geluidshinder veroorzaken. Hier stoort de vergunninghouder zich niet aan;

2. gebleken is, dat de vergunninghouder naast zijn meubelmakerij tevens een spuitkamer in gebruik heeft, terwijl er in zijn door het Ministerie van H.I. verstrekte bedrijfsvergunning geen gewag wordt gemaakt van het in gebruik nemen van een spuitkamer, voor het exploiteren waarvan er een vergunning van de DC vereist is, omdat daarbij er bijzondere voorwaarden worden gesteld, vooral m.b.t. overlast van stof, geluid en het gebruik van chemische materiaal.

4. de burens hebben enorm veel last en gezondheidsproblemen van het in gebruik hebben van een spuitkamer en dat daardoor hun sociaal leven totaal ontwricht wordt;

5. dat het Nimos in haar schrijven van 14 mei 2007, na een onderzoek te hebben ingesteld, adviseert om, gezien de ernst van de situatie, de activiteiten in de spuitkamer onmiddellijk stop te zetten.

De vergunninghouder negeert alle waarschuwingen; hij gaat ook na de sluiting van de spuitkamer door de afdeling ECD van H.I. rustig door met zijn spuiterij.

Allemaal gronden voor intrekking van de vergunning.

Op grond van het bovenstaande wordt de Bedrijfsvergunning, verleend door H.I., dan ook werkelijk op 5 juni 2007 ingetrokken. Op 6 juni 2007 schrijft de DC de meubelmaker om alle activiteiten m.b.t de spuitkamer te stoppen onder bedreiging van de te nemen maatregelen tegen zijn bedrijf. Op 31 augustus 2007 wordt door de Minister van H.I. een

⁵⁵ Vergunning verleend bij beschikking d.d. 25 februari 2005 no. 62/05

bedrijfsvergunning verleend aan betrokkene daar deze een vergunning heeft aangevraagd voor de verkrijging van een fabriekanten vergunning, evenwel zonder rekening te houden met de maatregeling tegen de vergunninghouder waarmee de DC bezig was. Duidelijk een voorbeeld van doorkruisen van elkanders beleid.

Casus 2.” De hardwerkende Scheepswerf eigenaar” .

In 2006 krijgt de DC klachten van de buurtbewoners aan de Commissaris Weythingweg over stof- en geluidsoverlast, afkomstig van zandstralingsactiviteiten van het Scheepsbedrijf van R. die in 1975 een Hinderwetvergunning kreeg. De DC sluit de zaak voor 2 weken. Betrokkene neemt een advocaat in de hand en na 2 weken stelt de DC de zaak open, nadat betrokkene maatregelen heeft getroffen, zodanig, dat de omwonende geen last meer ondervinden van stof en lawaai. De bestuursambtenaren van het ressort Saramaccapolder hebben de zaak gecontroleerd en blijkt dat betrokkene inderdaad maatregelen heeft genomen om de klachten tot een minimum te beperken.

Casus 3. “ De Onhoudbare stank “.

In 2005 bereikt de Adjunct-Districtssecretaris van het ressort Kwatta de klacht van bewoners van de Hendrikstraat, dat een man van Guyanese komaf bezig was vis te roken. Hierdoor ondervinden zij last van stank en vliegen. Wanneer de ambtenaren van de Bestuursdienst een kijkje gaan nemen, zien zij inderdaad een overlast van vliegen en bemerken zij ook een vreselijke stank. De visrokerij bevond zich achter op het perceel van betrokkene in een berghok. De roker beschikte niet over een vergunning (in deze een hinderwetvergunning) en met behulp van het B.O.G. ,die ook het hetzelfde constateerde als de bestuursdienst, De politie heeft in opdracht van de DC de zaak gesloten en de man aangezegd een vergunning aan te vragen. Tot dan bleef de zaak gesloten. Er is nooit een vergunning aangevraagd .

Casus 4.”De koppige meubelmaker”.

In september 2008 sluit de DC in samenwerking met de Politie het meubelbedrijf van K. aan het Sardjoeproject aan de Chandradebieweg in het ressort Saramaccapolder, wegens stof en geluidsoverlast. Deze vergunninghouder is al jaren bezig zijn woonomgeving te

storen met zijn bedrijfactiviteiten. Toen de aanhoudende klachten bleven binnen komen, was de maat vol voor de DC en besloot hij de zaak te sluiten. De vergunning is niet ingetrokken. Betrokkene is middels een schrijven aangezegd maatregelen te treffen om het verzuim te corrigeren.

Het komt vaak voor dat personen zich schuldig maken aan het exploiteren van een zaak zonder in het bezit te zijn van een vergunning, dan wel zich niet houden aan de gestelde vergunningsvoorwaarden. Diverse instanties als de politie, brandweer, het B.O.G. en de bestuursdienst zijn geroepen handhavend op te treden. Men komt niet verder dan de overtreders aan te zeggen om de (illegale) activiteiten te staken en een vergunning aan te vragen. Indien de overtreder geen gevolg geeft dan zal de politie de zaak sluiten en kan tot strafvervolging overgaan. Het komt niet voor dat de DC tot strafvervolging laat overgaan, hetgeen zeker gevolgen heeft zowel voor de bestuurspraktijk, omdat het aan professionaliteit inboet als voor de gemeenschap, die nodeloos teveel last en hinder ondervindt van onverantwoordelijke burgers, die niet tijdig en ook niet effectief door de lokale overheid worden gecorrigeerd, ondanks de veelheid van instanties die betrokken zijn om de gemeenschap te beschermen. .

Verder mag ik ook concluderen dat de samenwerking tussen de DC en diens werkmensen als de politie, het BOG en de brandweer evenwel goed te noemen is .

Weliswaar wordt geen regulier werkoverleg gehouden, maar het blijft bij de ad hoc geconstateerde overtredingen. Maar, als eenmaal besloten wordt om maatregelen te treffen dan is opvallend hoe goed de samenwerking is tussen de DC, de GPK, het B.O.G. en de brandweer. De DC kan ook steeds met succes een beroep doen op al deze instanties.

Behalve de expliciete gevallen hierboven en in de eerder aangehaalde hoofdstukken behandelde casussen, vindt toezicht, controle en handhaving regelmatig plaats in de diverse ressorten door of vanwege de diverse diensten die daarvoor verantwoordelijk zijn. Uit vele gesprekken die ik heb gehad met de bestuursambtenaren, de politie, de brandweer en het B.O.G. kan ik t.a.v. de gevolgde werkwijze in deze het volgende samenvattend weergeven:

- a. **de bestuursdienst:** Bij de bestuursdienst is er geen uniforme aanpak in de diverse ressorten. Er zijn ressorten waar ambtenaren steekproeven nemen en afgaan op klachten uit de samenleving; er zijn ressorten waar alleen op klachten en in opdracht van de DC een onderzoek wordt ingesteld, en er zijn bepaalde ressortambtenaren die planmatig wekelijks 2 of 3 winkels en bedrijven bezoeken voor controle. Bij geconstateerde overtredingen vindt mondelinge aanzegging plaats om de ongewenste situatie binnen een termijn van 1 tot 2 weken te herstellen; ernstige zaken worden onmiddellijk aan de DC gerapporteerd
- b. **De Politie.** De politie handelt in opdracht van de DC en gaat af op klachten van de burgerij. De werkwijze is uniformeel. Bij geconstateerde overtredingen zegt de politie de vergunninghouder mondeling aan om binnen een bepaalde termijn te voldoen aan de vergunningsvoorwaarden. De politie rapporteert bij ernstige zaken onmiddellijk aan de DC.
- c. **De Brandweer:** Ook bij deze instantie is er een uniforme werkwijze. De controle vindt plaats bij wijze van steekproef, in opdracht van de DC of bij klachten uit de samenleving. Bij geconstateerde overtredingen wordt betrokkene mondeling aangezegd om de onveilige situatie binnen een periode van 2 dagen te herstellen, bijvoorbeeld: het hebben van een geldige brandblusapparaat in de zaak. De Brandweer rapporteert elke zaak aan de DC.
- d. **Het BOG:** Er vindt in de diverse ressorten reguliere controle plaats en wel op uniforme wijze; bij constatering van een ernstige onhygiënische toestand wordt de zaak direct gesloten; is de overtreding niet zo ernstig dan zal de vergunninghouder binnen een bepaalde periode de overtreding moeten herstellen; het B.O.G. rapporteert bij ernstige zaken de DC onmiddellijk.

In een gesprek met de DC van Wanica is naar voren gekomen dat handhaving niet optimaal kan plaatsvinden, omdat:

- de vastgestelde boete achterhaald is;
- de vergunninghouder na een aanschrijving, direct aan de gestelde normen voldoet;
- hij de vergunninghouder niet direct brodeloos wil maken

- soms ook de politiek intervenueert door te vragen dat er niet hard opgetreden moet worden, vooral als het bijvoorbeeld gaat om het intrekken van een vergunning.

Uit het bovenstaande blijkt nogmaals dat de handhaving niet optimaal plaatsvindt. Slechts één maatregel komt steeds terug, t.w. de overtreder aanzeggen om gepleegde verzuimen te herstellen, waarna de vergunninghouder doorgaat met de exploitatie van de zaak.

Om een beeld te krijgen om hoeveel vergunningen het jaarlijks in het district Wanica gaat, v.w.b. aanvragen, afwijzingen, verlening en intrekkingen, is hieronder in een tabel een overzicht gegeven van de gegevens over het dienstjaar 2008.

Tabel

Soort vergunning	Aangevraagd	Afgewezen	Verstrekt	Ingetrokken
Winkelvergunning	161	0	126	12
Bakkersvergunning	4	0	0	0
Gascylindervergunning	7	0	5	0
Vergunning voor eet- en drinkgelagen	40	0	38	14
Vergunning voor Openbare Vermakelijkheid	166	2	160	4
Hinderwetvergunning	46	0	12	2

Conclusies en Aanbevelingen

Conclusies

Opvallend is, dat de DC niet optimaal gebruik maakt van zijn handhavingsbevoegdheden, omdat volgens dit bestuursorgaan deze aangelegenheid niet goed geregeld is in de wet. Uit de behandelde praktijkgevallen is naar voren gekomen, dat veelal de politie en de ambtenaren van het B.O.G. zijn, die het hebben moeten toezien op overtredingen van de door de DC gestelde normen en voorwaarden bij verlening van vergunningen. Het vergunningverlenende bevoegd orgaan stelt zich op het standpunt, dat de boete achterhaald is, hij de vergunninghouder niet brodeloos wil maken, de vergunninghouder na een aanmaning de bevelen van de DC toch nog opvolgt, en voor zijn niet optreden als belangrijkste reden de interentie van de politiek aangeeft. De argumenten van de DC zijn meer sociaal en politiek van aard en karakter. Voor het vervolgen, bijvoorbeeld van de normovertreders, moet de DC als opsporingsambtenaar (art. 134 Wetboek van Strafvordering) een proces-verbaal opmaken of doen opmaken door de opsporingsambtenaren en opsturen naar het Openbaar Ministerie, dat met de vervolging belast is. In de praktijk is dit nooit gebeurd. Op zijn minst moet de DC het bestuursapparaat pro-actief inzetten om overtredingen van de vergunningsvoorwaarden tijdig te constateren, te rapporteren om reparatoire maatregelen te nemen - met daar waar nodig door het invoeren van assistentie van o.a. de politie e.a. mede-controlerende instanties als het B.O.G., NIMOS, H.I., Arbeidsinspectie.

Het Openbaar Bestuur vaardigt juist orderegels uit ter regulering van het sociaal, maatschappelijk en economisch leven. Elke overheid gaat ervan uit dat de gestelde rechtsregels niet vanzelfsprekend zullen worden nageleefd. Voor de naleving van deze gestelde normen heeft de overheid instrumenten tot haar beschikking. Een zo een instrument is het pakket van wettelijke bevoegdheden voor de handhaving van wet, regelgeving, openbare orde en rust. Handhaving is wanneer bij overtreding van deze rechtregels en ordemaatregelen het bevoegd orgaan niet alleen bestuursrechterlijke sanctie kan toepassen maar ook toezicht kan uitoefenen op de naleving van de gestelde voorschriften voor de bescherming van mens en maatschappij.

Handhaving beoogt het voorkomen van een overtreding of beëindiging dan wel het ongedaan maken van een overtreding en de gevolgen daarvan zo snel als dat maar kan. Verder wordt beoogd de bevordering van regelnaleving na de overtreding, w.o. de vergoeding van de veroorzaakte schade en bestraffing.

Door dit alles na te laten en pas in te grijpen na klachten van de zijde van de burgerij, ondervindt het publiek veel ongerief.

Van de drie soorten handhaving, die er zijn, t.w.: bestuursrechterlijke, strafrechterlijke en privaatrechterlijke handhaving, kan de DC - omdat hij een bestuursorgaan is - alleen bestuursrechterlijk handhaven. Dit doet hij op grond van de wettelijke bepalingen die terug te vinden zijn in hoofdstuk 2 van deze scriptie. Behalve besturende en vergunningverlenende bevoegdheden krachtens de wet heeft de DC ook handhavingsbevoegdheden krachtens ongeschreven regels c.q. de beginselen van behoorlijk bestuur. De belangrijkste hiervan is de 'zorgvuldigheidnorm'. Dus, het hoeft niet zo te zijn, dat alles gedetailleerd in de wet gergeld moet worden om te kunnen optreden. De beoordeling van detailzaken en allerlei vormen van gedragingen en andere in de praktijk voorkomende onvoorziene gevallen van de zijde van de burgers zijn overgelaten aan de beoordeling van het bestuursorgaan. Deze regelingen geven het bestuursorgaan een zekere mate van beleidsvrijheid en beoordelingsvrijheid (het Freis Ermessen). Dit houdt geenszins in dat het bestuursorgaan zich de vrijheid veroorlooft om maar niet op te treden. Deze vrijheid is gebonden aan de beginselen van behoorlijk bestuur. Van het bestuursorgaan wordt verwacht zorgvuldig om te gaan met de belangen van de gemeenschap enzerzijds en de belangen van de particulier (belanghebbende anderzijds) door de juiste overwegingen te maken, en als deze aanleiding geven om bestuurlijk en/of strafrechtelijk op te treden, dan dient dat ook te gebeuren.

Zoals eerder opgemerkt, heeft een zwak handhavend beleid van het bestuursorgaan, nog al wat konsekventies. Het bestuursapparaat kan getypeerd worden als te zijn zwak voor het dragen van de gegeven verantwoordelijk en kan overgaan tot het weer terugnemen van de door deconcentratie, mandaat, delegatiete en decentralisatie gegeven bevoegdheden. Dit is o.a. gebeurd met de bevoegdheden, die de DC's hadden krachtens de vuurwapenwet en vreemdelingenwet.

Doordat het bestuursapparaat niet handhavend optreedt bij overtreding van vergunningsvoorwaarden, en door passief beleid te voeren door in te grijpen pas na ontvangen klachten van de zijde van de benadeelde burger, dan wel nadat de politie of het B.O.G. of andere instanties hebben gerapporteerd, werkt het bestuursorgaan in de hand dat de centrale overheid hoe langer hoe meer ertoe overgaat om zelf handhavend op te treden.

Een opkomend fenomeen in deze is de instelling en het optreden van de “buurtmanager” vanwege het Ministerie van Justitie en Politie. De buurtmanager maakt korte metten met de burgers die zich niet houden aan wet en regelgeving, ordemaatregelen en vergunningsvoorwaarden gesteld door vergunningverlenende instanties als het Ministerie van H.I. en de DC.

De bestuursdienst met aan het Hoofd een Burgervader is van oudsher de dienst bij uitstek voor controle en toezicht op de naleving van wet, recht, openbare orde, rust, ordemaatregelen, vergunningsvoorwaarden, om juist de politie in eerste instantie op een afstand te houden. De politie mag in bestuursrechtelijke zin niet zo ver gaan om bestuurlijke taken m.b.t. handhaving over te nemen.

En dit alles gebeurt in de tijd, dat de Regering bezig is middels het uitvoeren van het decentralisatieprogramma binnen het Ministerie van Regionale Ontwikkeling, t.w. het “Decentralization and Local Government Strengthening Program” (DLGP) meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden, zoals op het gebied van begroting en financieel beheer als op het gebied van regelgeving, alsmede betreffende eigen inkomstengenerering uit belasting en niet-belastingmiddelen over te dragen aan de regionale organen (DC, Districtsbestuur en Districtsraad). Ingevolge art. 4 van de Interimwet Financiële Decentralisatie⁵⁶ zijn – naast de inkomsten uit de Huurwaardebelasting en de Openbare Vermakelijkheidbelasting – ook diverse vergunningsrechten en boetes als inkomstenbron voor het Districtsfonds aangewezen.

De wetten, waaruit het district inkomsten volgens artikel 4 haalt, zijn:

- a. Wet Huurwaardebelasting 1995 (G.B. 1910 No. 88, geldende tekst G.B. 1948 No. 54, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 No. 113);

⁵⁶ S.B. 2003 no. 33

- b. Wet tot heffing en invordering ener belasting op publieke gemakkelijkheden (G.B. 1917 No. 16, geldende tekst G.B. 1949 No. 146, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1984 No. 32);
- c. Wet op drankhuizen en huizen van openbare gemakkelijkheden (G.B.1872 No. 1, geldende tekst G.B. 1944 No. 64, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1947 No. 71);
- d. Marktwet (G.B. 1929 No. 59, geldende tekst G.B. 1936 No. 83, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1970 No. 117);
- e. Begrafeniswet (G.B. 1926 No. 117, geldende tekst G.B. 1959 No. 119, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 No. 38);
- f. Zondagsrustwet (G.B. 1908 No. 42, geldende tekst G.B. 1944 No. 65, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1981 No. 6);
- g. Decreet vergunningen bedrijven en beroepen (S.B. 1981 No.147, geldende tekst S.B. 1985 No. 40, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1997 No. 30);
- h. Recognitie en voorwaarden voor het gebruik van openbare wegen, straten, en pleinen, het bouwen van stoepen, balkons en luifels en andere bijzondere doeleinden (G.B. 1911 No. 35, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1914 No. 31);
- i. Recognitie waartegen en de voorwaarden waaronder vergunningen worden verleend voor het gebruik van openbare wegen enz. ten behoeve van bijzondere doeleinden (G.B. 1911 No. 54, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1948 No. 86);
- j. Regeling tot verkoop van gedistilleerd (G.B. 1943 No. 142, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 No. 20).

Zowel het district als de gemeenschap heeft er belang bij dat het lokaal bestuursorgaan een pro-actief beleid voert en gebruik maakt van de nieuwe bij de Interimregeling gegeven bevoegdheden om inkomsten te genereren en handhavend op te treden, zodat de belastingmiddelen, de niet-belastingmiddelen en de boetes –te betalen bij overtredingen - gestort kunnen worden als districtsinkomsten in het Districtsfonds.

In de praktijk is hiervan (nog niets) te merken.

Aanbevelingen

1. Niet alleen de burgers moeten tegen de overheid beschermd zijn, maar de overheid, het bestuur moet ook goed ingedekt zijn door de wet wil het optimaal en consequent optreden. Het is dus gewenst zoals in Nederland ook in Suriname een Algemene Wet van Bestuursrecht in te voeren.
2. De oude wetten met oude tarieven, boeteregelingen en heel wat onduidelijkheden waarmee de DC moet werken, dienen aan de huidige tijd te worden aangepast. In het Decreet E-24 zijn er zaken, die niet duidelijk beschreven zijn, waardoor de DC in de praktijk een eigen interpretatie aan de wet geeft. Zolang dit niet is gebeurd, dient de Minister van H.I. duidelijke en voor de DC's uniforme

- richtlijnen te geven. De Hinderwet dient ook aangepast te worden aan de eisen van deze tijd. Bij het verlenen van de Hinderwetvergunning moet zoveel als mogelijk rekening gehouden worden met woongebieden en industrieterreinen. Vooruitlopend kan gebruik worden gemaakt van de bevoegdheid krachtens de Hinderwet om woongebieden aan te wijzen als gebieden waar er geen hinderwetvergunningen mogen worden gegeven. De procedure m.b.t. de vergunningaanvragen volgens de Hinderwet dient ook wettelijk beter geregeld te worden.
3. Op het Districtscommissariaat is het gewenst de bestuursambtenaren die met handhaving zijn belast pro-actief en effectief in te zetten op basis van een pro-actief handhavingsbeleid. Het beschikbare personeel moet een behoorlijke training ondergaan, en in de afdelingen die hierover gaan, t.w. de afdelingen Administratieve Diensten en Beheer der Bestuursressorten moet geïnvesteerd worden in kantoor equipment en andere faciliteiten, zoals dienstvervoertuigen, om optimaal te kunnen functioneren. De leiding van het districtscommissariaat, bestaande uit de Districtscommissaris, de Districts-Administrateur en de Diensthooften zal moeten zorgen voor een algehele beleidsombuiging m.b.t. de organisatie, administratie en het handhavingsbeleid, rekening houdende met de Interimregeling Financiële Decentralisatie, die aan het vergunningenbeleid van de DC heel wat inkomstenbronnen voor het district koppelt.
 4. Er moet voorkomen worden dat de Ministeries van H.I. en Regionale Ontwikkeling naast elkaar heen werken door rekening te houden met het Besluit Taakomschrijving van de Departementen. Instructies naar de DC's m.b.t. vergunningsaangelegenheden krachtens Decreet E-243 moeten voorbehouden blijven aan het Ministerie van H.I. Aan de huidige ontstane verwarring door de maatregel van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling om – na opgave van alle vergunningsaanvragen – deze in de plaatselijke dagbladen bekend te maken, moet een eind gemaakt worden door de wet waarin het bekendmaken van vergunningsaanvragen is geregeld, aan de behoeften van de praktijk aan te passen.
 5. De functie van de DC is toe aan een grondige evaluatie. In deze moderne tijd moet zo een belangrijke figuur als een decentraal bestuursorgaan anders

functioneren. In het kader van het decentralisatieproces is krachtens de Interimregeling Financiële Decentralisatie de Wet Regionale organen op alle fronten operationeel gemaakt, en er zijn heel wat investeringen op het districtscommissariaat gedaan om meer verantwoordelijkheden te kunnen dragen en autonome, budgettaire, fiscale en verordenende bevoegdheden te kunnen uitoefenen. Wil de DC overgaan tot een moderne wijze van bestuursvoering, dan zal hij moeten functioneren volgens de nieuwe wettelijke regelingen, de daaruit voortvloeiende uitvoeringsregelingen, zoals deze zijn vervat in:

- (i) de Voorlopige Bundel: Uitvoeringsregeling Financiële Decentralisatie in de Interimfase⁵⁷,
- (ii) Handvat Regionale Bestuurvoering ingevolge de Interimregeling Financiële Decentralisatie⁵⁸,
- (iii) volgens de modules bestuursrecht en decentralisatie op basis waarvan er door gerenommeerde deskundigen trainingen zijn verzorgd.

Bij de aanstelling van de DC en overige verantwoordelijke bestuurambtenaren dienen de HRM-principes, die intussen ook voor het district Wanica in het kader van decentralisatie zijn uitgewerkt, te worden gehanteerd bij de werving en selectie, waarbij de procedures, het score systeem op basis van een duidelijk profiel, opleiding, ervaring, in een Reglement zijn vastgelegd. Met name zal gelet moeten worden op de ruime kennis van bestuurskunde en rechtswetenschappen, en ervaring in de bestuurspraktijk, omdat bij het bestuur een en al gaat om uitvoering van wetten en handhaving van wet, recht en openbare orde, mede volgens beginselen van behoorlijk en transparant bestuur.

De politieke benoemingen moeten een halt worden toegeroepen.

6. Het opkomend fenomeen van de ‘buurtmanager’ vanwege het Ministerie van Justitie en Politie dient geen ruimte gelaten te worden om bestuurlijke taken m.b.t. handhaving over te nemen. Zoals eerder aangegeven dient het lokaal bestuursorgaan hierop een pro-actief beleid te maken en zelf handhavend op te treden en daar waar nodig moet de assistentie van de sterke arm en andere med-controlerende instanties worden ingeroepen.

⁵⁷ Samengesteld door Mr. B. Ahmadali en uitgegeven door het DLGP-projectbureau op 09-11-2006

⁵⁸ Samengesteld door Mr. B. Ahmadali en uitgegeven door het DLGP-projectbureau op 09-11-2006 en de herziene versie met een inleiding van de Minister van Regionale Ontwikkeling op 15-04-2008

Lijst van geraadpleegde bronnen

Literatuurlijst

1. Ahmadali, B. , **Handvat Regionale Bestuursvoering ingevolge Interimregeling Financiële Decentralisatie (S.B. 2003 no.33)**, uitgave DLGP- Projectbureau , 9 november 2006 en de herziene versie met een inleiding van de Minister van Regionale Ontwikkeling op 15-04-2008 en **Voorlopige Bundel: Uitvoeringsregeling Financiële Decentralisatie in de interimfase** uitgave DLGP-Projectbureau 9 november 2006.
2. Bovens,M.A.P / 't Hart,P. / van Twist ,M.J.W. / Rosenthal,U. , (2001) , **Openbaar Bestuur**, beleid, organisatie en politiek, 6^e herziene druk Kluwer , Alphen aan den Rijn.
3. Commissie bestuursrechterlijke en privaatrechterlijke handhaving, (2001), **Handhaven op niveau** (verkorte versie).
4. Damen,L.J.A./ Nicolaï ,P./ Boxum. J.L. / de Graaf, K.F. / Jans, J.H. / Klap,A.P./ Marseille ,A.T. /Neerhof, A.R. /Oliver, B.K. /Schueler, B.J. / Vermeer, F.R./ Vucsán, R.L. , (2005) **Bestuursrecht deel 1** , Systeem , Bevoegdheid, Bevoegdheiduitoefening, Handhaving, tweede druk Boom Juridische uitgevers Den Haag.
5. Hoever-Venoaks, M.R./ Damen, L.J.A. (2003) **Surinaams Bestuursrecht** (Administratiefrecht) Paramaribo/Almere.
6. Michiels, F.C.M.A. (2006) **Hoofdzaken van het Bestuursrecht**, tweede druk Boom Juridische uitgevers Den Haag.
7. Van den Brekel , P.M. / Niessen, N.J.A.P.B. (2003) **Bestuursrecht**, tweede druk Boom Juridische uitgevers Den Haag.
8. Van Setten, Y./ **Praktijk dossier Algemene wet Bestuursrecht, Dossier Toezicht en Handhaving hoofdstuk 5 Awb** , (2004) Kluwer, Deventer.

Lijst van gebruikte wetgeving

1. Grondwet van de Republiek Suriname, S.B. 1987 no.116 zoals gewijzigd bij S.B.

- 1992 no. 38.
2. Wet regionale Organen S.B. 1989 no. 44 gewijzigd bij S.B. 2000 no. 93
 3. Instructie Districtscommissaris S.B. 1989 no.44.
 4. Besluit Taakomschrijving Departementen S.B. 1991 no. 58.
 5. Surinaams Burgerlijk Wetboek, Mr.E. van den Bergh en A.J. Rondeel (1969) Kluwer, Deventer.
 6. Wetboek van Strafvordering S.B. 1977 no.94.
 7. Kiesregeling S.B. 1987 no.73.
 8. Decreet E-24 Vergunning Bedrijven en Beroepen, S.B. 1981 no.145 en no.147.
 9. Wet op de drankhuizen en huizen van openbare gemakkelijheden G.B. 1944 no. 64.
 10. Wet over het oprichten van een inrichting waar men eetgelagen heeft van niet alcoholhoudende dranken, alcoholhoudende dranken alsmede gedistilleerd , G.B. 1944 no.65.
 11. Hinderwet, G.B. 1930 no.64
 12. Interimregeling Financiële Decentralisatie S.B. 2003 no.33

Interviews met:

- 1.. De Districtscommissaris van Wanica, de heer R.Soekarnsingh.
2. De ADS van Domburg, de heer D.Moesai; de ADS van Houttuin, de heer Jagroep, R; de ADS van De Nieuwe Grond en gewezen ADS van Lelydorp mevr. S.Jameson; de ADS van Kwatta, de heer K. Autar; de ADS van Saramaccapolder, de heer D. Sitaram; de Districtssecretaris van Dependance Wanica te Leiding 8a, de heer Tj. Mathoera; de ADS van Koewarasan, de heer S.Darmowiredja
3. De Onder Inspecteur van politie van Domburg, de heer Sahebdiën; de Onder Inspecteur van politie van De Nieuwe Grond, de heer Gopal; de onder Inspecteur van Politie van Kwatta, de heer Plet; de Onder Inspecteur van Politie van Saramaccapolder, de heer Geldorp; de Inspecteur van Politie van Lelydorp, de heer H. Reit en de majoor van Politie, de heer Hassankhan
4. De Commandant van de Brandweer in Wanica, de heer A.Amelo
5. Hoofd Milieu Inspecteur van het BOG in Wanica, de heer B.Nanden

